

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2019 METŲ
TEKSTINĖ ATASKAITA**

Molėtai, 2020

TURINYS

BENDROJI DALIS	3
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	4
1. Bibliotekų skaičius.	4
2. Tinklo pokyčiai.....	5
3. Nestacionarinis aptarnavimas.....	5
4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje.....	5
II. FONDO FORMAVIMAS.....	6
1. Fondo būklė.....	6
2. Dokumentų gautis.....	6
3. Dokumentų nurašymas.....	9
4. Fondo panaudojimas.....	9
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	10
1. Vartotojų telkimas.....	10
2. Vartotojų skaičius ir sudėtis.....	10
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	11
4. Dokumentų išduotis.....	12
5. Darbo vietos.....	13
6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas.....	14
7. Prieiga ir sąlygos.....	16
8. Tarpbibliotekinis abonementas.....	16
9. Renginiai.....	16
10. Mokamos paslaugos.....	28
11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.....	29
IV. DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS.....	31
1. Vartotojai ir lankytojai.....	31
2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	32
3. Renginiai vaikams.....	32
4. Informacinis darbas.....	35
5. Fondo formavimas.....	37
V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	37
1. LIBIS PĮ diegimas.....	37
2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.....	38
3. Internetas.....	39
4. Kraštotyros darbas.....	40
VI. METODINĖ VEIKLA	42
1. Metodinės veiklos kryptys.....	42
2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.....	42
VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	44
VIII. PERSONALAS.....	46
1. Darbuotojų skaičius.....	46
2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.....	47
IX. MATERIALINĖ BAZĖ	49
1. Patalpų būklė.....	49
2. Techninis aprūpinimas.....	50
X. FINANSAVIMAS	51
1. Pajamos ir finansavimas.....	51
2. Išlaidos.....	51

BENDROJI DALIS

2019 metais Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka stengėsi patenkinti augančius ir kintančius rajono gyventojų poreikius. Išplėstas bibliotekos paslaugų spektras. Be tradicinių funkcijų, biblioteka tapo matoma kaip lavinanti vieta, kurios reikšmę stiprino įvairių renginių ir užsiėmimų tikslinėms bendruomenių grupėms organizavimas, projektinė veikla. Bibliotekose sudarytos sąlygos bendrauti, leisti laisvalaikį, susitvarkyti svarbius reikalus – lankytojams siūlomi įvairūs mokymai, kursai, renginiai. Dalis paslaugų perkeltos į elektroninę erdvę.

Biblioteka vykdė įvairias priemones bendruomenės kultūrinio ir literatūrinio akiračio plėtimui, bendruomenės nariams suteikė galimybę realizuoti save asmeninėje kūrybinėje erdvėje, organizavo bibliotekos paslaugų reklamą, didino bibliotekos ir bibliotekininko prestižą. Per 2019 metus rajono bibliotekose apsilankė **145593 lankytojai**, suorganizuota **1064** informaciniai, kultūriniai, šviečiamojo pobūdžio žodiniai ir vaizdiniai **renginiai**.

Šalia bibliotekos vykdomų tradicinių veiklų, skaitymo skatinimo iniciatyvų (Mažoji knygų mugė, Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas, naujų knygų pristatymai, aptarimai, garsiniai skaitymai), gyventojams buvo siūlomos inovatyvios ir naujos veiklos. Projekto „Knygų koncertai Molėtų bibliotekoje“ renginiuose žymūs Lietuvos muzikantai pasakojo apie knygas, dovanojo akustinius koncertus, bendravo su knygos ir muzikos mylėtojais, o projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ atgaivino literatūrinę Molėtų krašto istoriją. Sukurta/pristatyta nauja bibliotekos paslauga – literatūrinis audiogidas – pasivaikščiojimas po buvusio Girsteitiškio (Molėtų r.) dvaro vietas per Vasario 16-osios Nepriklausomybės signataro Jono Vileišio dukros Ritos Vileišytės-Bagdonienės prisiminimus. Neformalios jaunimo grupės iniciatyvos nariai susitiko, bendravo su menininkais. Bibliotekos parodų erdvės tapo mėgstamos tiek meno mylėtojų, tiek kūrėjų.

2019 metais įsibėgėjo Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendinamas projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Gavus naują kompiuterinę techninę įrangą, kurią sudarė programavimo ir kūrybinis paketai, viešojoje bibliotekoje įrengta edukacinė erdvė, kur vyko robotikos ir elektroninės muzikos kūrimo užsiėmimai. Dalyvavimas projekte „55+“ rajono vyresnio amžiaus (nuo 55 metų) darbingiems asmenims suteikė galimybę aktyviai dalyvauti visuomenės gyvenime ir didžiulę motyvaciją mokytis, o pasirašius bendradarbiavimo sutartį su MRU Karaliaus Sedžiongo insitutu (KSI) Vilniuje Molėtų bibliotekoje vyko korėjiečių kalbos kursai.

Viešoji biblioteka (VB) 2019 metais dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo

bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Savivaldybių bei Apskričių viešųjų bibliotekų, Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, LR Švietimo ir mokslo ministerijos. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Nacionalinės bibliotekų, Suaugusiųjų mokymosi ir Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginius, bei dalyvavo akcijose: Saugesnio interneto savaitėje, Nacionalinėje viktorijoje, Nacionalinio diktanto rašyme, vasaros akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Viešojoje bibliotekoje vyko gyvi „Auksinio proto“ žaidimai. Atsiliepdamos į LR Kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos kvietimą, VB ir kaimo bibliotekos sėkmingai sudalyvavo Metų knygos rinkimų akcijoje. VB ir 7 kaimo bibliotekos, pateikusios reikalavimus atitinkančią paraišką, iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos gavo dovanų – komplektus knygų. Gruodžio mėnesį rajono bibliotekos, atsiliepdamos į LR Prezidentės globojamą „Knygų Kalėdų“ akciją, kvietė lankytojus dalyvauti renginiuose, diskutuoti, skaityti knygas ir jas dovanoti bibliotekoms. Gražios iniciatyvos ir dovanojusiųjų dėka Molėtų viešosios bibliotekos ir rajono bibliotekų fondai pasipildė 513 knygomis.

Viešojoje bibliotekoje jau 10 metų sėkmingai veikia Senjorų klubas, kurio nariai – aktyvūs įvairių veiklų dalyviai ir iniciatoriai. Molėtų rajono literatų brolijos iniciatyva vyksta literatūriniai susitikimai, pokalbiai su žymiais krašto literatais, išleista literatų brolijos nario, aktoriaus, skaitovo, dailininko Rimvydo Antano Kalvelio kūrybos knyga, kuri vainikavo gražų menininko asmeninį jubiliejų.

Viešajai bibliotekai, dalyvaujant įvairiuose konkursuose, projektuose, gautos padėkos iš Elektronikos platintojų asociacijos (EPA), Šiaurės ministrų tarybos, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos (LSŠA), asociacijos „Langas į ateitį“.

Visus 2019 metus biblioteka aktyviai formavo savo įvaizdį viešojoje erdvėje. Rajono ir respublikos spaudoje bei elektroninėje žiniasklaidoje buvo skelbiamos rajono bibliotekų veiklą reprezentuojančios publikacijos. Bibliotekos paslaugos, renginiai nuolat buvo viešinami bibliotekos svetainėje www.moletai.rvb.lt, socialiniame tinkle *Instagram*, daug sekėjų turėjo bibliotekos *Facebook* paskyra.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius.

2019 metais Molėtų savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemą (toliau – SVB) sudarė 25 bibliotekos: Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – VB) ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 5 yra sujungtos su bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekomis.

2. Tinklo pokyčiai.

2019 metais Viešosios bibliotekos tinklas nepakito.

Bibliotekų tinklo tankumo 1000 gyventojų koeficientas – 1,4.

Bibliotekų prieigos koeficientas – 717.

3. Nestacionarinis aptarnavimas.

Nors rajone yra optimalus bibliotekų skaičius (1 kaimo bibliotekai tenka – 495 gyventojai), tačiau išlieka problema aptarnaujant rajono vietovių, kurie nutolę nuo kaimo bibliotekos 15-18 km., gyventojus. Pagrindinė šių gyventojų aptarnavimo forma – knygnešystė. Per praėjusių metų laikotarpį VB sistemos bibliotekoms tolimesnėse vietose gyvenančius žmones aptarnauti padėjo 166 knygnešiai (2018 m. – 168). Jie aptarnavo 387 gyventojus (2018 m. – 370), iš jų – 238 neįgalius ir senyvo amžiaus. Iš viso nunešta 7824 fiz. vnt. dokumentų (2018 m. – 7989 fiz. vnt.), iš jų 6365 fiz. vnt. – neįgaliems ir pagyvenusiems žmonėms. Alantos bibliotekos jaunieji knygnešiai kartu su bibliotekininke J. Sabaliauskiene lankė Alantos senelių globos namų gyventojus: nešė jiems knyga, organizavo garsinius skaitymus, kitus renginius.

Viešojo ir kaimo bibliotekos kasmet pamini Knygnešių dieną, dažniausiai, apsilankymu pas skaitytojus. Šią 2019-ųjų dieną Informacijos skaityklos darbuotojos su dovanomis lankėsi Molėtų ligoninės Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuje, kaimo bibliotekininkės ir jaunieji knygų mylėtojai aplankė senyvus ir negalią turinčius kaimo gyventojus, nunešė knygų, pabendravo. Tą dieną daugelyje kaimo bibliotekų vyko renginiai, į kuriuos rinkosi žmonės neabejingi gimtajai kalbai bei lietuviško žodžio nešėjams – knygnešiams.

Lietuvos aklųjų bibliotekos (LAB) Panevėžio filialo kilnojamoji bibliotekėlė jau daug metų veikia prie Molėtų VB. 2019 m. jos paslaugomis naudojosi 9 vartotojai (2018 m. – 7). Jiems išduota 103 fiz. vnt. (2018 m. – 122 fiz. vnt.) garsiniai dokumentai.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Molėtų skyrius organizavo literatūrinius renginius, kuriuose dalyvavo ir VB darbuotojai, Molėtų rajono literatų brolijos nariai.

4. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

2019 metais Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos organizacinė struktūra nekito, ją sudarė:

- Administracija,
- Inovacijų ir ūkio skyrius (informacijos skaitykla, prieiga prie interneto),
- Vartotojų aptarnavimo skyrius (abonementas, vaikų skaitykla, kraštotyros skaitykla),
- Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius.

II. FONDO FORMAVIMAS

1. Fondo būklė.

Molėtų SVB bibliotekų fonde yra 147030 fiz. vnt., 27964 pavadinimais dokumentų (žr. lentelę Nr. 1.).

Lentelė Nr. 1. Molėtų SVB dokumentų fondas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo dydis		Fondo dydis (be periodinių leidinių)		Iš jų:				Periodiniai leidiniai	
		Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Fiz. vnt.	%
						Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%		
1.	Molėtų VB Sistemoje	147030	27964	139854	95,1	96078	68,7	43776	31,3	7176	4,9
2.	VB	36622	27248	35925	98,1	20946	58,3	14979	41,7	697	1,9
3.	Kaimo Filialuose	110408	21633	103929	94,1	75132	72,3	28797	27,7	6479	5,9

Per ataskaitinius metus VB dokumentų fondas sumažėjo 4604 fiz. vnt.(3%). Daugiausia neaktualių ir susidėvėjusių dokumentų atrinkta ir nurašyta Elvyros Satkūnaitės vardo ir Dapkūniškių kaimo bibliotekose. Pirmuoju atveju, biblioteka po remonto grįžo į jaukias, bet mažesnes patalpas, o antruoju – Dapkūniškių kaimo biblioteka pertvarkė bibliotekos erdves, daugiau vietos skirdama bendruomenės narių bendravimui ir kūrybinėms veikloms.

Rajono 1 gyventojui tenka 8,5 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų: mieste: 6,6 fiz. vnt.; kaime: 9,4 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,6 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,3 fiz. vnt., kaime: 0,8 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,08 fiz. vnt. garsinių ir regimųjų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,2 fiz. vnt., kaime: 0,04 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,01 fiz. vnt. elektroninių dokumentų. Iš jų: mieste: 0,01 fiz. vnt., kaime: 0,01 fiz.vnt.

1 vartotojui tenka 27,7 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų: mieste: 20,5 fiz. vnt., kaime: 31,4 fiz. vnt.

2. Dokumentų gautis.

2019 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekų fondai pasipildė 10990 fiz. vnt. dokumentų, 1306 naujais pavadinimais. Apie fondų papildymą SVB sistemoje pagal turinį žr. lentelę Nr. 2 ir Nr. 3.

Lentelė Nr. 2. Molėtų SVB dokumentų gautis.

Eil. Nr.	Biblioteka	Dokumentų gautis 2019 metai (iš viso)			Dokumentų (be periodinių leidinių)		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodinių leidinių	
		Fiz. vnt.	Pav.	% fonde	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
1.	Molėtų VB Sistemoje	10990	1306	7,5	4289	1216	3216	574	1073	642	6701	90
2.	VB	1872	1120	5,1	1194	1034	776	728	418	306	678	86
3.	Kaimo Filialuose	9118	942	8,3	3095	879	2440	578	655	301	6023	63

Lentelė Nr. 3. Molėtų VB fondų papildymas pagal dokumentų rūšis.

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	2019 m. iš viso gauta:										1 filialas vidutiniškai gavo		Naujų dokumentų procentas fonde		
		Knygų		Serialiniai leidiniai		Gars./reg.		Elektron. leid.		Kitų dok.		Fiz. vnt.	Pav.	Tinklo b-se	VB	Kaimo fil.
		Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%					
1.	Molėtų VB sistemoje	4238	38,5	6701	61	11	0,1	1	0	39	0,4	380	124	7,5	5,1	8,3

2019 metais dokumentų gautis buvo 1364 fiz. vnt. mažesnė negu 2019 metais. Dokumentų gautis sumažėjo, nes knygos ir periodiniai leidiniai pabrango ir paramos būdu gauta mažiau dokumentų.

Kultūros ministerijos skirtomis lėšomis įsigyta 1748 fiz. vnt. dokumentų, 524 naujais pavadinimais.

Molėtų rajono savivaldybės administracijos skirtomis lėšomis įsigyta 5243 fiz. vnt. periodinių leidinių, 40 pavadinimų.

Už 2 % nuo pajamų mokesčio įsigyta 11 fiz. vnt., 0 pavadinimais.

Paramos būdu gauta 2398 fiz. vnt. dokumentų, 647 naujais pavadinimais.

Dalyvaujant Metų knygos rinkimuose, VB ir 7 kaimo bibliotekos gavo 40 fiz. vnt. dokumentų, 9 pavadinimais.

Skaitytojai padengė pamestas knygas – 55 fiz. vnt., 36 pavadinimais.

Neprenumeruojamų periodinių leidinių gauta 1458 fiz. vnt., 50 pavadinimais.

Rankraščių įvesta į LIBIS PĮ katalogą – 37 fiz. vnt.

Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo 380 fiz. vnt. dokumentų, 124 pavadinimais. Atsižvelgiant į gyventojų ir vartotojų skaičių mažiausiai dokumentų teko Žaugėdų ir Sidabrinių kaimo bibliotekoms.

Per metus gauta 90 pavadinimų periodinių leidinių. 1 kaimo filialui teko vidutiniškai 19 pavadinimų.

2019 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekos sukaupė dokumentų fondą už 36739,04 euro.

Vienam gyventojui teko 2,13 euro dokumentams įsigyti.

Vienam vartotojui teko 6,9 euro dokumentams įsigyti.

1000 gyventojų dokumentų įsigijimui tenka: 2129 eurai.

2019 metais VB gavo privalomojo dokumentų egzemplioriaus 1 pavadinimo periodinį leidinį "Vilnis"

Už Molėtų rajono savivaldybės administracijos skirtas lėšas periodinių leidinių užsakėme už 10219,44 eurų (buvo skirta – 10300,00 eurų). Kitiems dokumentams įsigyti steigėjas lėšų neskyrė. Vienam gyventojui teko 0,59 euro dokumentams įsigyti iš savivaldybės administracijos skirtų lėšų.

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 15127 eurus. Vienam gyventojui teko 0,88 euro dokumentams įsigyti iš Kultūros ministerijos skirtų lėšų. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimą pagal tiekėjus žr. lentelę Nr.4.

Lentelė Nr. 4. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimas.

Pagal tiekėjus	Lėšos (EUR)
UAB „Alma littera sprendimai“	7301,90
UAB „Tyto alba“	1294,93
UAB „Baltų lankų“ leidyba	1213,30
UAB „Jotema“	1126,89
UAB „Balto trader“	743,11
Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	597,60
K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“	482,79
UAB „Sofoklis“	400,70
Antanas Žilėnas	400,00
A. Vereckio įmonė „Nieko rimto“	372,41
VŠĮ „Terra Publica“	349,00
UAB „Vagos prekyba“	305,71
Kiti tiekėjai	538,66

Už 2% nuo pajamų mokesčio įsigyta už 85,73 euro.

Paramos būdu gautos knygos įkainuotos 11125,94 eurai, iš jų:

– dalyvaujant Metų knygos rinkimuose, VB ir 7 kaimo bibliotekos rašė paraiškas ir Iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos gavo dovanų – kompletus knygų, kurios įkainuotos 188,24 euro;

– knygų autorių, skaitytojų, leidyklų, kitų privačių asmenų ir organizacijų kaip parama gautos knygos įkainuotos 10937,7 eurų.

Skaitytojų pamestos knygos padengtos naujomis knygomis, kurios įkainuotos 180,93 euro.
Vidutinė įsigyto dokumento kaina – 3,34 euro.

3. Dokumentų nurašymas.

Per praėjusius metus nurašyta 15594 fiz. vnt. dokumentų, 1982 pavadinimais. Iš jų:

- VB – 2907 fiz. vnt., 1869 pavadinimais,
- kaimo bibliotekos – 12687 fiz. vnt., 1888 pavadinimais.

Dokumentų nurašymo priežastys:

- fiz. vnt. – 7169 susidėvėję dokumentai,
- fiz. vnt. – 8391 neaktualaus turinio dokumentai,
- fiz. vnt. – 34 vartotojų prarasti,

2019 metų gauties ir nurašymo palyginimas:

- gauta – 10990 fiz. vnt.,
- nurašyta – 15594 fiz. vnt.,
- skirtumas – 4604 fiz. vnt.

Šiais metais dokumentų nurašymas padidėjo (832 fiz. vnt. daugiau negu 2018 m.), nes į jautias ir suremontuotas, bet mažesnes patalpas perkeltas Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekos fondas, taip pat peržiūrėti Vartotojų aptarnavimo skyriaus abonemento ir Dapkūniškių bibliotekos fondai, atrinkti ir nurašyti neaktualūs ir susidėvėję dokumentai.

4. Fondo panaudojimas.

Fondų apyvarta SVB bibliotekose yra nedidelė – 1,1; VB – 1,2; kaimo bibliotekose – 1,0.

Jau keletą metų fondų apyvarta labai nedaug didėja. Mažą apyvartą ir toliau sąlygoja objektyvūs faktoriai: nuolat senstantys dokumentų fondai, lėšų trūkumas, mažas fondų papildymas naujais dokumentais ir subjektyvūs faktoriai – skiriamas mažas dėmesys dokumentų fondų populiarinimui (žr. lentelę Nr. 5).

VB nėra saugyklos ir mainų fondo.

Elektroniniame kataloge iš viso yra 102363 bibliografiniai įrašai. Šiais metais katalogas pasipildė – 5138 naujais įrašais; iš jų – 1921 analiziniais.

Einamųjų metų pabaigai visi VB ir kaimo bibliotekų fondai suvesti į LIBIS PĮ.

Lentelė Nr. 5. Fondo panaudojimo koeficientas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo panaudojimo koeficientas								
		Grožinė literatūra			Šakinė literatūra (be periodinių leidinių)			Periodiniai leidiniai		
		Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas
1.	VB sistemoje	68,7	43,1	0,6	31,3	6,7	0,2	4,9	48,3	9,8
2.	VB	58,3	51,8	0,8	41,7	8,9	0,2	1,9	33,0	17,3
3.	Kaimo bibliotekose	72,3	39,7	0,5	27,7	5,9	0,2	5,9	54,3	9,2

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas.

2019 m. liepos 1d. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis Molėtų savivaldybės teritorijoje gyveno 17254 gyventojai, iš jų mieste – 5519, kaimo ir miestelių teritorijose – 11735. Per metus gyventojų skaičius Molėtų savivaldybėje sumažėjo 366 gyventojais, tačiau bibliotekose vartotojų skaičius padidėjo 125 vartotojais. Tai rodo, kad bibliotekų veikla kasdien tampa vis svarbesnė vietos bendruomenei.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 30%
- VB – 32%
- Kaimo bibliotekose – 29%

Vidutinis gyventojų skaičius tenkantis vienai bibliotekai:

- SVB – 690,
- VB – 5519,
- Kaimo bibliotekose – 488.

2. Vartotojų skaičius ir sudėtis.

2019 metais Molėtų VB ir kaimo bibliotekų paslaugomis naudojosi 5302 vartotojai (2018 m. – 5177), t.y. 125 vartotojais daugiau. Iš jų – 1252 vaikai. VB paslaugomis naudojosi 1787 vartotojai (2018 m. – 1642), t.y. 145 vartotojais daugiau. Kaimo bibliotekose vartotojų aptarnauta 3515 (2018 m. – 3535), t.y. 20 vartotojais mažiau nei 2018 m.

Kaimo bibliotekose daugiausia vartotojų aptarnaujama Arnionių (59%), Suginčių (44 %),

E. Satkūnaitės vardo (43%) bibliotekose. Mažiausias gyventojų sutelkimo procentas yra Levaniškių (15%), Žiūrų (17%), Bekupės (17%), Toliejų (18%) ir bibliotekose. Dauguma šių bibliotekų nuo Molėtų miesto yra nutolusios 6-8 km. ir daugelis šio mikrorajono gyventojų naudojami VB paslaugomis.

Vartotojų skaičius 1 gyventojui – 0,30.

Bibliotekininkų skaičius 1000 vartotojų – 7.

Vartotojų skaičius vienai bibliotekai: rajone – 212, kaime – 146.

Molėtų rajone dominuoja kaimo bibliotekos, turinčios 101-200 skaitytojų. Jos sudaro 62 % visų bibliotekų skaičiaus. (žr. lentelę Nr. 6).

Lentelė Nr. 6. SVB kaimo bibliotekų skaičius pagal vartotojų sutelkimą.

Iki 100	101-200	201-300	301-400	401-500	Virš 500
4	15	4	1	0	0

Didžiausią skaitytojų grupę viešojoje bibliotekoje sudaro tarnautojai – 30,6 proc., o kaimo bibliotekose kiti asmenys (pensininkai, bedarbiai, namų šeimininkės) – 30,1 proc. Palyginus su ankstesniais metais vartotojų kaita kaimo bibliotekose išliko panaši, o viešojoje bibliotekoje palaiapsniui vartotojai kinta – mažėjant vaikų ir jaunimo skaitytojų grupėms, didėja tarnautojų ir kiti asmenys grupės. Tokį vartotojų pasiskirstymą sąlygoja paskutinių metų rajono gyventojų sudėtis pagal amžių ir užimtumą. Skaitytojų išsidėstymą pagal užimtumą galima matyti lentelėje (žr. lentelę Nr. 7).

Lentelė Nr. 7. Skaitytojų išsidėstymas pagal užimtumą.

Vartotojai	SVB		Iš jų:			
	Skaičius	Proc.	VB		Kaimo bibliotekose	
			Skaičius	Proc.	Skaičius	Proc.
Vartotojų iš viso:	5302		1787		3515	
Iš jų:						
Vaikai	1252	23,6	399	22,3	853	24,2
Tarnautojai	1142	21,5	548	30,6	594	16,8
Darbininkai	773	14,5	119	6,6	654	18,6
Jaunimas (moksleiviai, studentai)	693	13,0	339	18,9	354	10,0
Kiti	1442	27,1	382	21,3	1060	30,1

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.

2019 metais SVB sistemos bibliotekose apsilankė 145593 lankytojai. Palyginus su 2018 m., tiek mieste, tiek kaime lankytojų skaičius padidėjo. (žr. lentelę Nr. 8). Tai reiškia, kad bibliotekos skatino lankytojus dažniau užsukti ne tik pasiimti knygos, panaršyti internete, bet ir užsiimti jiems

patrauklia veikla: dalyvauti mokymuose, edukacijose, literatūrinėse kelionėse ir kituose renginiuose.

Lentelė Nr. 8. Lankytojų skaičius ir lankomumas.

	Lankytojų skaičius		Skirtumas	Lankomumas	
	2019 metai	2018 metai		2019 metai	2018 metai
SVB	145593	135941	+ 9652	27,4	26,2
VB	43633	38338	+5295	24,4	23,3
Kaimo bibliotekose	101960	97603	+4357	29,0	27,6

Molėtų VB per darbo dieną apsilankė 144 lankytojai, o vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai teko 4248 apsilankymai per metus, per dieną – 17.

4. Dokumentų išduotis.

2019 metais SVB sistemos bibliotekose dokumentų išduota 158996 fiz. vnt. (2018 m. – 156120 fiz. vnt.), tai yra 2876 fiz. vnt. daugiau, negu 2018 metais. Spausdintų knygų ir periodinių leidinių skaitymo tradicija neišnyksta ir lieka tokia pat svarbi ir mėgstama.

Išduota dokumentų į namus:

- SVB – 113965 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 29416 fiz. vnt.,
- kaimo bibliotekose – 84549 fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje:

- SVB – 45031 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 15246 fiz. vnt.,
- kaimo bibliotekose – 29785 fiz. vnt.

Apie dokumentų išduotį pagal turinį (grožinės literatūros, šakinės literatūros (be periodikos) ir periodinių leidinių) (žr. lentelę Nr. 9).

Skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose buvo 29,9 (2018 m. – 30,1). Skaitomumas VB – 24,9 (2018 m. – 26,5); kaimo bibliotekose – 32,5 (2018 m. – 31,8).

Vienam rajono bibliotekininkui vidutiniškai tenka 3877 fiz. vnt. išduotų dokumentų. Vienam VB bibliotekininkui tenka – 2627 fiz. vnt. išduotų dokumentų, kaimo bibliotekose – 4763 fiz. vnt.

Lentelė Nr. 9. Dokumentų išduotis.

	Išduota dokumentų										
	Viso (fiz. vnt.)		Skirtu- mas	Iš jų:							
	2019 metai	2018 metai		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai	
				Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB sistemoje	158996	156120	+2876	68558	43,1	10761	6,7	76880	48,3	2797	1,7
VB	44662	43542	+1120	23159	51,8	3987	8,9	14766	33,0	2750	6,1
Kaimo bibliotekose	114334	112578	+1756	45399	39,7	6774	5,9	62114	54,3	47	0,4

5. Darbo vietos.

SVB tinklo bibliotekose šiuo metu yra 283 darbo vietos vartotojams. Iš jų: VB – 54, kaimo bibliotekose – 229.

Vartotojams skirtų kompiuterinių darbo vietų iš viso:

- SVB – 87, iš jų:
 - VB – 16,
 - kaimo bibliotekose – 71.

Tinklinių kompiuterinių darbo vietų skaičius:

- SVB – 87, iš jų:
 - VB – 16;
 - kaimo bibliotekose – 71.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius, prijungtų prie interneto:

- SVB – 87, iš jų:
 - VB – 16,
 - kaimo bibliotekose – 71.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:

- SVB – 44, iš jų:
 - VB – 20,
 - kaimo bibliotekose – 24.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams, prijungtų prie interneto:

- SVB – 44, iš jų:
 - VB – 20,
 - kaimo bibliotekose – 24.

6. Vartotojų orientavimas ir apmokymas.

SVB tinklo sistemos bibliotekos organizavo įvairius mokymus (kompiuterinio raštingumo, anglų ir korėjiečių kalbų ir kt.) vartotojams. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų bendra trukmė (valandomis) dokumentų fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais:

- SVB – 1484 val., iš jų:
- VB – 370 val.,
- kaimo bibliotekose – 1114 val.

Vartotojų apsilankiusių apmokymuose skaičius:

- SVB – 1134, iš jų:
- VB – 252,
- kaimo bibliotekose – 882.

Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų valandų skaičius, skirtų elektroninėms paslaugoms:

- SVB – 1202 val., iš jų:
- VB – 279 val.,
- kaimo bibliotekose – 923 val.

Vartotojų skaičius, apsilankiusių apmokymuose, skirtuose elektroninėms paslaugoms:

- SVB – 905, iš jų:
- VB – 196,
- kaimo bibliotekose – 709.

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka sėkmingai įsijungė į skaitmeninio raštingumo mokymų projektą „Prisijungusi Lietuva“, kuriuo siekiama padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai ir atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. 2019 metais viešojoje ir daugelyje kaimiškujų bibliotekų gyventojai galėjo mokytis ne tik skaitmeninio raštingumo pradmenų, bet ir gilinti jau turimas žinias bei įgūdžius.

Prisijaukinę naują iššūkį ir veikdami kartu projektu „Prisijungusi Lietuva“, skaitmeninio raštingumo mokymuose Molėtų rajone apmokyta 430 žmonių, iš jų:

- 188 žmonės (19 grupių) pagal pradedančiųjų mokymų programą,
- 242 žmonės (24 grupės) pagal pažengusiųjų mokymų programas.

Gyventojai gavo praktinių žinių, kaip naudotis skaitmeniniu įrenginiu: internetu apsipirkti, sumokėti mokesčius, užsiregistruoti pas gydytoją, bendrauti virtualioje erdvėje ir kt.

Daugiausia mokymų dalyvių sulaukė Molėtų rajono savivaldybės viešoji (156), Videniškių (62), Bijutiškio (30), Dapkūniškių, Dubingių, Giedraičių, Inturkės, ir Žiūrų (po 20) bibliotekos.

„Sugebėjimas gyventi neapibrėžtume, nusiteikimas nuolatos mokytis naujų dalykų ir požiūris į problemą ne kaip į sunkumą, o kaip į įdomybę – savybės, kurias ugdysite, jei nuspręsite pasinerti į programavimą“, – tokiais žodžiais į programavimo mokymų dalyvius, kreipėsi

programuotoja Jurga Girdzijauskaitė iš sambūrio Vilnius Girls Code (angl. Vilniaus programuotojos). Kartu su Jurga Molėtų bibliotekoje lankėsi ir vedė mokymus dar trys viešnios iš sambūrio, Inga Vaičiakauskaitė-Lukošė, programuoti išmokusi pati, ir informacinių technologijų studijas universitete baigusios programuotojos Jevgenija Sinkevič bei Alina Karpeļceva, persikėlusios Vilniun iš Latvijos ir per mažiau nei metus puikiai išmokusi kalbėti lietuviškai.

Molėtų biblioteka – pirmoji Lietuvoje, kur vasarą galima buvo pradėti mokytis madingiausios užsienio kalbos pasaulyje. Korėjiečių kalbos vasaros kursų vedė mokytoja Boa Lim iš MRU Karaliaus Sedžiongo instituto Vilniuje. Pirmasis užsiėmimų ciklas vyko liepos-rugpjūčio mėn. Į užsiėmimus užsiregistravo daugiau nei dvidešimt norinčiųjų, kursą sėkmingai įveikė keturiolika studentų. Rugsėjį pradėti reguliarūs korėjiečių kalbos kursai. Mokymus vedė mokytoja Yeojin Chae iš MRU Karaliaus Sedžiongo instituto Vilniuje. Užsiėmimai vyko penkiolika savaitių, baigusiems buvo įteikti sertifikatai. 2020 metais bendradarbiaujant su MRU Karaliaus Sedžiongo institutu Vilniuje toliau veiks korėjiečių kalbos studijų grupė Molėtų bibliotekoje.

Informacijos skaitykloje buvo galimybė lankyti edukacinius užsiėmimus, skirtus anglų kalbos tobulinimui, kurių metu buvo mokomasi pagal programą ENGLISH IN MINUTES A DAY. Buvo atliekama daug gramatinių užduočių, testų. Kurso tikslas buvo išmokti efektyviai bendrauti, vartojant anglų kalbą kaip globalinę kalbą visame pasaulyje.

Vasarį Molėtų biblioteka pradėjo naują nemokamų meno terapijos užsiėmimų ciklą, kurį vedė bibliotekos savanorė Andžela Sabeckienė, Vilniaus dailės akademijoje baigusi kvalifikacijos kėlimo programą „Meno terapijos metodų taikymas sveikatos priežiūros sistemoje“.

Sausio-kovo mėnesiais vyko šešių augalinės mitybos užsiėmimų ciklas Molėtų bibliotekoje. Mokymus organizavo ir vedė Audra Girijotė, kuri studijavo sveikatą ir mitybą Integralios mitybos institute (Institute for Integrative Nutrition, IIN, JAV, www.integrativenutrition.com). Taip pat A. Girijotė lankėsi 4 kaimo bibliotekose ir pasakojo bibliotekų lankytojams, kaip įvairi, maistinga augalinė mityba gali padėti ne tik pagerinti savijautą ir nuotaiką, bet ir apsaugoti, o kartais ir išsigelbėti nuo įvairių negalavimų.

Spalio mėn. poetas, režisierius Mindaugas Valiukas surengė haiku kūrybinės dirbtuvės (projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“), kuriose supažindino su haiku fenomenu ir mokė norinčius rašyti „Haiku nuo nulio“.

Bibliotekose tampa vis populiareesnė veiklos, kurios skatina bibliotekos vartotojų kūrybiškumą, pilietiškumą ir bendruomeniškumą. Informacijos skaitykloje kas ketvirtį vyko kūrybiniai edukaciniai užsiėmimai, kuriuose aktyvūs ir kūrybiški bendruomenės nariai dalinosi savo patirtimi ir mokė įvairių kūrybos paslapčių.

7. Prieiga ir sąlygos.

Darbo valandos (per 2019 metus):

VB dirbo 2994 darbo valandas (6 darbo dienų savaitė), kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 2001 darbo valandų (5 darbo dienų savaitė).

VB vidutiniškai dirbo 58 val. per savaitę, o kaimo bibliotekos – 34 val.

Viešojoje bibliotekoje penkias dienas per savaitę vartotojai aptarnaujami po 10 valandų (nuo 8 iki 18 val.) ir vieną dieną (šeštadienį) 8 valandas (nuo 9 iki 17 val.)

Kaimo bibliotekų darbo laikas: 9 kaimo bibliotekos dirbo 40 val. per savaitę (yra po 1 bibliotekininko etatą), 9 kaimo bibliotekos – 30 val. per savaitę (yra po 0,75 bibliotekininko etato), 6 kaimo bibliotekose – 20 val. per savaitę (yra po 0,5 bibliotekininko etato).

Darbo dienos (per 2019 metus):

VB dirbo 301 darbo dienų, kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 251 darbo dienų.

8. Tarpbibliotekinis abonementas.

2019 metais TBA paslauga rajone pasinaudojo 5 abonentai. Gauta 1 užklausa iš kitų bibliotekų, kurioms išsiųstas 1 dokumentas (1 originalas). Išsiųstos 7 užklauskos kitoms bibliotekoms, gauti 7 fiz. vnt. dokumentų. Šia paslauga pasinaudojo 5 VB vartotojai, kurie gavo 7 dokumentus iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos. Kaimo bibliotekos šia paslauga nepasinaudojo.

9. Renginiai.

2019 metais SVB tinklo bibliotekose buvo organizuoti 1064 renginiai (2018 m. – 967) (žr. lentelę Nr. 10).

Lentelė 10. Renginių pasiskirstymas pagal pagrindines renginių formas.

Pavadinimas	Organizuota renginių							Renginių lankytojų skaičius
	Iš viso	Iš jų:						
		Kompleksiniai		Žodinių		Vaizdinių		
Skaičius	%	Skaičius	%	Skaičius	%			
Molėtų SVB	1064	348	32,7	479	45,0	237	22,2	23524
VB	220	85	38,6	76	34,5	59	26,8	8662
Kaimo bibliotekose	844	263	31,1	403	47,7	178	21,0	14862

Organizuojamų renginių skaičius palyginus su 2018 metais ženkliai padidėjo. Išaugo ir renginiuose dalyvavusių žmonių skaičius – 2231 dalyviu daugiau. Tai reiškia, kad bibliotekose paskutiniu metu vyksta gana dideli kokybiniai pokyčiai renginių organizavimo srityje. Tiek mieste, tiek kaime didėjo organizuojamų žodinių ir kompleksinių renginių skaičius, o mažėjo spaudinių

parodų skaičius, išskyrus kraštotyros parodas. Be tradicinių funkcijų, bibliotekos tampa laisvalaikio praleidimo ir lavinimosi vietomis, kurių reikšmę stiprina įvairių renginių ir užsiėmimų tikslinėms bendruomenių grupėms organizavimas.

Pagrindinės viešosios ir kaimo bibliotekų renginių temos:

- bendruomenės narių skaitymo skatinimas: susitikimai, literatūrinės popietės, knygų pristatymai, garsiniai skaitymai,
- šviečiamieji-mokomieji renginiai,
- edukaciniai renginiai, ugdantys bendruomenės narių kūrybinius įgūdžius,
- etnokultūros renginiai, bendravimas su kraštiečiais, kraštotyros medžiagos populiarinimas,
- tradiciniai renginiai (valstybinėms ir įžymioms datoms (rašytojų) pažymėti, tradicinėms šventėms paminėti ir pan.).

Renginiai viešojoje bibliotekoje.

Kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimo renginyje – susumuoti, aptarti ir pagarsinti **Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkurso** rezultatai. Šių metų laureate tapo Nijolė Navikienė už poeziją. Paskatinamoji premija paskirta Luknei Šeferytei. Renginyje dalyvavo Seimo nariai Audronius Ažubalis ir Laurynas Kasčiūnas bei profesorius Liudas Mažylis. Dalyvavusieji konkurse buvo apdovanoti rajono įstaigų ir organizacijų įsteigtais prizais. Vėliau visi susirinkusieji turėjo galimybę pamatyti fragmentus iš monospektaklio „Lietuvą ir lietuvius mylėjau“.

Molėtų viešojo ir kaimo bibliotekos aktyviai įsijungė į **Nacionalinės bibliotekų savaitės** renginių virtinę. Iš viso viešojoje ir kaimo filialuose suorganizuoti 46 renginiai, kuriuose dalyvavo 950 dalyvių. Lietuvos bibliotekų savaitės renginius vienijanti tema „ATEIK – SUŽINOK IR IŠMOK“ priminė apie neišmatuojamas galimybes visiems bibliotekų lankytojams ir siūlė dalyvauti naujų knygų pristatymuose, konferencijose, diskusijose, filmų peržiūrose, susitikimuose su knygų autoriais, žymiais kūrėjais bei pasinerti į kūrybinių ieškojimų ir atradimų pasaulį.

Kiekvienais metais Nacionalinės bibliotekų savaitės pabaigą Molėtų viešojo biblioteka pažymi surengdama **Mažąją knygų mugę**. Tai galimybė molėtiškiams asmeniškai pabendrauti su įvairių leidyklų atstovais, sužinoti knygų naujienas ir pasikonsultavus išsirinkti įdomiausias jiems knygas. Mažosios knygų mugės pradžią paskelbė viešosios bibliotekos direktorė Virginija Raišienė, po to visų dėmesys nukrypo į vaikus, kurie labai gausiai susirinko bibliotekos konferencijų salėje. Mažieji bibliotekos lankytojai dalyvavo knygos „Draugystė ant straublio galo“ pristatyme ir kūrybinėse dirbtuvėse su autoriais Mariumi Marcinkevičiumi ir Aušra Kiudulaite. Knygų mugės dienos pietūs buvo ypatingi. Vyko L. Didžiulienės-Žmonos knygos „Lietuvos gospadinė arba

Pamokinimai, kaip prigulinčiai suvartoti Dievo dovanas“ pristatymas. Naujo knygos leidimo komentarus rašiusi istorikė Anželika Laužikienė ne tik pristatė knygą, bet ir visus vaišino sausainiais, pagamintais pagal L. Didžiulienės-Žmonos receptų knygą.

Knygų mugės pavakarę aktorius, literatas Antanas Rimvydas Kalvelis, švenčiantis savo 80-ties metų jubiliejų, dovanojo molėtiškiams naujausių savo tapybos darbų parodą, kuri papuošė bibliotekos erdves, ir meninę programą. Aktoriaus skaitymus papildė jo bičiuliai-muzikos virtuozai: smuikininkas Gediminas Dalinkevičius ir pianistas Povilas Jaraminas.

Skatinti skaitymą ir populiarinti knygą padėjo kūrybos skaitymai, knygų pristatymai, susitikimai su knygų autoriais.

Tradicinėse popiečio valandėlėse „Prie kavos puodelio“ Abonemente knygos mylėtojai kalbėjo apie naujas įdomias knygas, skaitė ištraukas iš labiausiai patikusių knygų. Atskira popietė buvo skirta aptarti knygas, pristatytas 2019 Metų knygų rinkimams. Poezijos knygų kategorijoje puikavosi dviejų kraštiečių poetų knygos: – Vytauto Kazielos poezijos knyga „Alyvmedžiai“ ir Alvydo Šlepiko – „Mano tėvas žūsta“.

Molėtų viešoji biblioteka prisidėjo prie skaitymo skatinimo akcijos „Lietuva skaito!“ ir kvietė Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną švęsti kartu. Bibliotekoje vyko susitikimas su poete, fotomenininke Audreole Pivore, kuri pristatė naują savo haiku knygą „Atviras langas“.

Nekasdienis pasimatymas viešojoje bibliotekoje: literatūrologas, poetas, rašytojas Rimantas Kmita susirinkusiems molėtiškiams skaitė šiaurietiška tarpe parašytą savo romaną „Pietinia kronikas“ ir dalijosi prisiminimais apie gyvenimą Lietuvos provincijoje po Nepriklausomybės paskelbimo. Buvo ir smagaus juoko ir rimtų pamąstymų.

Gegužės mėn. vyko Lino Kojalos knygos „Europa? Pokalbiai su prezidentais, ministrais, patarėjais ir taksistais apie mūsų ateitį“ pristatymas. Liną Kojalą kalbino molėtiškis, VU TSPMI bakalauro programos studentas Justinas Kulys.

Lapkričio mėn. Molėtų bibliotekoje architektas, buvęs grupės „Antis“ lyderis ir dainininkas Algirdas Kaušpėdas pristatė savo knygą „Gyveno kartą bičas ir kaimynas. Pokalbiai prie alaus“. Vakara vedė Valentinas Stundys.

Kraštietė Aušra Narbutaitė-Jorgensen pakvietė pakeliauti su mokslininku, geografu, keliautoju Rimantu Krupicku, sklaidant prisiminimų apie šį nuostabų žmogų knygos „Turiu eiti. Rimantas Krupickas: mokslininkas, geografas, keliautojas“ lapus. A. Narbutaitė-Jorgensen yra viena iš knygos sudarytojų, gerai pažinojusi mokslininką, kartu keliavusi ir dirbusi.

Bibliotekoje pristatyta Antano Žilėno dviejų tomų knyga „Parubežys ir parubežiniai“. Autorius šią knygą skyrė Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 100-mečiui ir Pasienio policijos 95-mečiui paminėti. Knygoje daug dėmesio skirta Pietryčių Lietuvos (Utenos baro) parubežio apsaugos istorijai, pasieniečiams, garbingai saugojusiems administracinę liniją su Lenkija.

Molėtų rajono literatų brolija kartu su Molėtų krašto žmonių su negalia sąjungos literatais organizavo įdomią ir jautrią popietę, skirtą meilės dainiaus Pauliaus Širvio gyvenimui ir kūrybai.

Projektas **„Knygų koncertai Molėtų bibliotekoje“** tęsė jau antrus metus vykstančių skaitymo skatinimo renginių – Knygų koncertų – ciklą. Knygų koncertai yra jaukus kamerinis renginys vykstantis bibliotekos Abonemente, tarp knygų. Bibliotekos svečiai jaunimo mėgstami muzikantai kalbasi su susirinkusiais apie knygas, kurios jiems padarė įtaką, šiek tiek pagroja akustiškai. Bibliotekoje su rajono bendruomene bendravo, kalbėjo apie skaitymą ir knygas muzikos atlikėjai: Darius Žvirblis, Junior a, Lukas Norkūnas, Migloko, Martynas Vingrys ir kt. Šio projekto idėjos autorė – Audronė Čepkauskaitė.

2019 metais Molėtų viešoji biblioteka vykdė projektą **„Molėtų rajono literatūriniai tiltai“**, kuris atgaivino literatūrinę Molėtų krašto istoriją ir nutiesė „gyvus“ literatūrinius tiltus tarp rajono bendruomenių, jų narius įtraukiant į kūrybinį procesą ir dialogą su kūrėjais bei kitų bendruomenių nariais. Projekto metu vyko nauji kūrybiniai susitikimai, pažintys su krašto literatūros asmenybėmis ir jų darbais: poetu Vytautu Kaziela, literate Virginija Žvarėlaite, rašytoju Alvydu Šlepiku, poetu, režisieriumi, bardu Mindaugu Valiuku, poete, fotomenininke Audreole Pivore, literatu Rimvydu Kalveliu.

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekos tęstiniame projekte „Literatūros ir kino dienos“ ir turėjo galimybę savo skaitytojus pakviesti į susitikimą su poetu Rimvydu Stankevičiumi. Taip pat ištikimiausi lietuvių literatūros mylėtojai du kartus galėjo prisiliesti prie žymaus lyriko, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureato Jono Strielkūno kūrybos. Pirmajame poeto atsiminimų vakare Panevėžio J.Miltinio teatro aktorė Ligita Kondrotaitė perskaitė nemažą pluoštą J. Strielkūno eilių, panardinusių visus į gilius apmąstymus, prisiminimus. Antrajame Jono Strielkūno poezijos ir prisiminimų vakare dalyvavo aktorius Albinas Kėleris, poetas Alfas Pakėnas ir kompozitorius, bardas Kazimieras Jakutis.

Šviesų rugsėjo 20-osios vakarą į Lietuvos etnokosmologijos muziejų rinkosi poezijos ir muzikos gerbėjai, kuriems meniškais žodžiais kalbėjo Molėtų rajono literatai: Virginija Žvarėlaitė, Nijolė Navikienė, Laima Pacevičienė, Rimvydas Kalvelis, Sigutė Lisauskienė, Robertas Pikčiūnas bei poetas, literatūralogas Vainius Bakas. Muzikos melodijomis muziejaus kupolą pripildė dainuojamosios poezijos kūrėjas ir atlikėjas Kazimieras Jakutis. Koncertas rengtas bendradarbiaujant su Zarasų rajono viešąja biblioteka, kuri įgyvendino projektą „Knygos šventė (literatūriniai tiltai Utenos regione)“.

Visada didelio pasisekimo ir susidomėjimo sulaukia kūrybiniai, pažintiniai ir šviečiamieji renginiai.

Projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ be minėtų kūrybinių susitikimų su menininkais, tęsė bendruomenių narių supažindinimą su literatūriniais Molėtų rajono objektais, vykdė ekskursijas

interaktyvaus literatūrinio žemėlapiu, sukurtu 2017 metais, maršrutais. Įvyko 9 edukacinės, pažintinės literatūrinės kelionės – Molėtų rajono Alantos, Girsteitiškio, Mindūnų, Inturkės, Bijutiškio, Dapkūniškių, Balninkų kaimuose bei Labanore (Švenčionių r.) ir Kernavėje (Širvintų r.). Taip pat bendruomenių nariai, aplankę rajono literatūrinius objektus, savo patirtis, kilusias idėjas, objektų, su kuriais susipažino, interpretacijas galėjo įgyvendinti kaimo bendruomenėse vykstančiose kūrybinėse: tapybos tušu, akvarele, keramikos, menine tekstile, kūrybos rašymo (haiku kūrimo) dirbtuvėse, kurias vedė, patirtimi dalinosi ir kūrybines idėjas atskleisti padėjo vietos ir profesionalūs menininkai, literatai, dailininkai, keramikai, režisieriai. Organizuotos 5 kūrybinės dirbtuvės.

2019 metais sukurtas ir pristatytas naujas kultūros produktas – literatūrinis audiogidas – pasivaikščiojimas po buvusio Girsteitiškio dvaro (Molėtų r.) vietas per Ritos Vileišytės-Bagdonienės knygos „Tolimi vaizdai: Signataro dukters atsiminimai“ prisiminimus.

Europos paveldo dienos Lietuvoje pradėtos organizuoti nuo 1994 metų, visuomenė supažindinama su įvairiomis paveldo dienų tematikomis, objektais ir jų pažinimo formomis, o trečius metus iš eilės paveldo dienas organizuoja ir Molėtų viešoji biblioteka. Paveldo dienų iniciatorė ir vykdytoja Jolanta Matkevičienė jau pernai organizavo pažintinį pasivaikščiojimą Vilniaus gatve, ieškodama šimtmečio paveldo, o šįmet maršrutas buvo tęsiamas tolyn – į Vilniaus pusę: nuo Šv. Nepomuko paminklo iki Vilniaus gatvės pabaigos.

Gegužės mėnesį Molėtų viešoji biblioteka pradėjo Izraelio kino vakarų ciklą pagal Izraelio ambasados projektą „Izraelio kinas tavo mieste“. Filmai buvo rodomi kiekvieną ketvirtadienį. Molėtiškiai galėjo matyti ir įvertinti 5 Izraelio filmus: „Raudoni lapai“, „Kalnas“, „Testamentas“, „Obuoliai iš dykumos“, „Buvau kadaise“.

Molėtų miesto šventėje Molėtų biblioteka dalyvavo kartu su projekto „Prisijungusi Lietuva“ atstovais. Režisierius Vytenis Pauliukaitis skatino naudotis skaitmeninėmis galimybėmis nepriklausomai nuo amžiaus. Susidomėjimo sulaukė dar vienas svečias – interneto žvaigždė Vėjas (Gediminas Gabalis). Bibliotekos Molinukė padėjo susirinkusiems geriau pažinti Molėtus, o kūrybingoji bibliotekininkė Virginija Kalinauskienė mokė paprastus akmenėlius paversti stebuklingais. Bibliotekos savanorė Valentina Janušienė ir jos jaunieji robotų entuziastai supažindino su robotukais ir siūlė kiekvienam norinčiam išbandyti jų programavimą.

Kas norėjo pasisemti įkvėpimo ir drąsos, rinkosi į susitikimą su sėkmingu ir socialiai atsakingu verslininku, keliautoju, didžiausios pasaulyje klubinės labdaros organizacijos LIONS senbuviu ir Lietuvos LIONS klubų apygardos gubernatoriumi Gintautu Piragiumi.

Aktorius, kompozitorius, dainų autorius ir atlikėjas – Arnoldas Jalianiauskas molėtiškiams dovanojo susitikimą – autorinių dainų koncertą „Misija – LT 100“.

„Norite šuniuko? Paskaičiuokite ir atsakykite į testo klausimus internete“, taip pokalbį apie

naminių gyvūnų globą, pradėjo bibliotekos savanorė Justina Medževėpytė. Į susitikimą rinkosi tie, kuriems rūpi gyvūnų teisės ir gyvūnų gerovė.

Apie Ateities pensijos kaupimo naujovės pasakojo Sodros Utenos skyriaus Klientų aptarnavimo poskyrio specialistės Rita Golubickienė ir Akvilė Šanteriovaitė.

Vyko Žolinčių akademijos vadovės, lektorės Danutės Kunčienės paskaita „Vasaros gėrybės su prieskoniu“. Žolininkė pasidalino savo ilgamete patirtimi kaip būti sveikam ir būti savimi.

Informaciniame-educaciniame renginyje „Religijų ir įsitikinimų įvairovė Lietuvoje: iššūkiai ir perspektyvos“ kartu su sociologe, Vytauto Didžiojo universiteto profesore Milda Ališauskiene buvo aptartos mažųjų religinių bendruomenių nematomumo problemos Lietuvoje ir galimi jų sprendimo būdus. Renginio metu taip pat buvo eksponuojama fotografijų paroda „Įvairovės veidai“.

Kolekcijų, kūrybinių darbų pristatymai. Kiekvieno mėnesio antrą antradienį VB rinkosi senjorų klubo nariai, kad praleistų įdomiai ir prasmingai laiką bendraudami su kitais bendruomenės nariais, vieni pasidalintų savo pomėgiu kolekcionuoti, kiti – kūrybine patirtimi. Pradėjus organizuoti kolekcijų, kūrybinių darbų pristatymus Informacijos skaitykloje, senjorai tapo aktyviausi šių parodų dalyviai ir lankytojai.

Metų pradžioje Informacijos skaitykloje buvo atidaryta Ernestos Vaičiūnienės fraktalinio piešimo darbų paroda.

Vasarą Informacijos skaityklos erdvę papuošė originalūs ir išskirtiniai Rasos Kulbienės kūrybos darbai: atvirukai, papuošalai, įvairūs papuošimai. Parodos pristatymo metu vyko šiltas ir atviras pokalbis su darbų autore apie gyvenimą, kūrybinio darbo paslaptis ir ieškojimus.

Spalio pradžioje į biblioteką atkeliavo unikalios lėlės. Jų kūrėja – kraštiečių ilgametė bibliotekininkė Irena Pusvaškienė, kuri minėjo kūrybos dešimtmetį.

Žiedinė ekonomika nepalieka atliekų, visos atliekos yra medžiagos naujiems daiktams. Molėtų bibliotekos Informacijos skaitykloje Vida Rukšėnaitė mokė, kaip žiedinės ekonomikos principą įgyvendinti savo namuose pinant iš žurnalų.

Gruodžio mėn. vyko Adventinė popietė „Kalėdų Angelo belaukiant“. Pristatyta medumi kvėpianti Birutės Kavaliauskienės vaško darbų paroda Molėtų bibliotekos Informacijos skaitykloje.

Laiptinės galerijoje ir konferencijų salėje organizuojamos fotografijų, tapybos darbų, piešinių ir kitų meno kūrinių ekspozicijos yra mėgstamos tiek menininkų, tiek lankytojų. Pirmoji 2019-ųjų metų paroda bibliotekoje – Korėjos kaligrafijos paroda. Tai unikali paroda, Korėjiečių bendruomenės dovanota Lietuvai šimtmečio proga. Parodą atidarė garbingi svečiai – korėjiečių bendruomenės vadovas Sung Eun Kang ir MRU Karaliaus Sedžiongo instituto Vilniuje direktorė doc. dr. Lora Tamošiūnienė.

Pavasariį ir vasarą Laiptinės galeriją puošė Molėtų menų mokyklos dailės skyriaus absolventų darbų paroda ir Molėtų gimnazistų darbų paroda „Molėtų ženklai“.

Kaip esperanto kalbos kūrėjas L. L. Zamenhofas susijęs su Lietuva? Atsakymus į šį ir daugelį kitų panašių klausimų buvo galima rasti apsilankius bibliotekoje eksponuojamoje parodoje „Esperanto kalbos kūrėjas L. Zamenhofas ir Lietuva“.

Bibliotekoje pradėjus eksponuoti jaunosios menininkės Gretos Alice parodą „Vilniaus pokeris“ buvo daug klausimų, nes dailininkės piešiniai atspindi Ričardo Gavelio romano turinį, kuris prieš trisdešimt metų Lietuvoje sukėlė tikrą skandalą. Rugsėjo 25-osios vakarą buvo galima išgirsti daug atsakymų Abonemente vykusio pokalbio su menininke Greta Alice metu. Menininkę kalbino Valentinas Stundys.

Įvairių šalių plakatai – savitas šalies kultūrinio gyvenimo atspindys. Tuo galima buvo įsitikinti, apžiūrėjus Lietuvos švietimo istorijos muziejuje saugomų originalių senovinių plakatų parodą „Istorijų įvairovė“. Didelė dalis plakatų skirta senovės Graikijai ir Romai.

Bibliotekos laiptinės galerijoje ir konferencijų salėje buvo eksponuojama paroda – poeto Juozo Erlicko eilėraščių knygai „Bijau varlės“ kurtos dailininkės Marijos Smirnovaitės originalios iliustracijos.

Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centras viešojoje bibliotekoje atidarė parodą „Kurčiųjų meno pasaulis – pamatykime ir susipažinkime“. Renginio metu buvo trumpai pristatyta kurčiųjų meno istorija, parodoje dalyvaujantys dailininkai papasakojo apie save, buvo galima užduoti klausimų, pabendrauti. Parodos atidaryme dalyvavo gestų kalbos vertėjas.

Akcijos, konkursai.

Viešoji biblioteka dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešoji bibliotekos, Savivaldybių viešųjų bibliotekų, Apskričių viešųjų bibliotekų ir Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir kitų organizacijų. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Suaugusiųjų mokymosi savaitės, Skaitmeninės savaitės renginius, dalyvavo akcijose: Saugesnio interneto savaitė, „Vasaros skaitymo iššūkis“, Nacionalinio diktanto rašyme ir kt.

Palydint **Vietovardžių metus**, Molėtų krašto muziejus kartu su rajono bibliotekomis, apibendrinio konkurso „Įdomiausių Molėtų krašto vietovardžių TOP 10“, rezultatus. Molėtų krašto vietovardžių TOP 10 viršuje – Žibėčiai. "Ant piliakalnio gyveno keistuolis Čirba Rinkus. Jis gyveno labai apleistoje žeminėje. Žmonės eidami Aluntos keliu naktį matydavo ten žiburėlį. Ir nuo to kilo pavadinimas Žibėčiai", – sakė Žibėčių kaimo gyventojas Danius Rinkevičius. "Nėra kito tokio kaimo!" – Žibėčių gyventojų pastangas saugoti savo krašto istoriją įvertino Molėtų krašto muziejaus direktorė Viktorija Kazlienė. Renginyje dalyvauja Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkas Audrys Antanaitis ir lietuvių vietovardžių tyrinėtoja dr. Dalia Kačainaitė-Vrubliauskienė.

Nacionalinės viktorinos, kurios organizatorius portalas 15min, dieną molėtiškiai jau antrus metus bibliotekoje noriai dalyvavo ir tikrino savo žinias apie Lietuvą – jos istoriją, kultūrą, žmones ir taip toliau. Daugiausiai taškų surinko Anželika Laužikienė (96), Matas Juškevičius (93) ir Aldona Baranauskienė (86.)

Nacionalinį diktantą Molėtų bibliotekoje molėtiškiai rašė jau dvyliką kartą, o **Nacionalinio ekonomikos egzamino** laikymas Informacijos skaitykloje buvo puiki proga nelikti namie ir išbandyti naujus kompiuterius Informacijos skaitykloje.

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės viešoji biblioteka jau 3 metus įgyvendindama LR kultūros ministerijos finansuojamą priemonę „Aprūpinti bibliotekas socialinės bei informacinės atskirties gyventojų grupėms skirta įranga bei priemonėmis“, organizuoja įvairias veiklas, kuria paslaugas įvairias negalias turintiems asmenims. Viena Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės viešosios bibliotekos šiais metais įgyvendinamų veiklų – virtualus fotografijų konkursas „Aš ir knyga“, kuriame aktyviai dalyvavo Lietuvos žmonių su negalia sąjungos Molėtų skyriaus nariai, iš jų trys – Antanas Žukauskas, Zigmontas Grigas ir Viltė Šiaulytė – tapo nugalėtojais. Prieš paskelbiant konkursą, vyko mokymai fotografijos tema su fotografu V. Somovu. Mokymų dalyviai džiaugėsi galimybe pabendrauti su profesionaliu fotografu ir pagilinti turimas žinias fotografijos srityje.

2019 metų „**Skaitmeninės savaitės**“ tema Lietuvoje – skaitmeninės technologijos ugdymui, Molėtų bibliotekos skaitytojams buvo gera proga susipažinti su naujomis technologijomis, kuriomis nuo šiol bus galima naudotis bibliotekoje (3D spausdintuvas, „Lego“ ir „Fisher-technic“ konstruktoriai, programuojamieji dronai). Informacijos skaitykloje vykusios Šeimų dienos metu bibliotekos lankytojai domėjosi skaitykloje apsigyvenusiais robotais, išbandė ir piešimui skirtą įrangą. Bibliotekos savanorė Justina Medževėpytė surengė atviras elektroninės muzikos dirbtuves.

Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos lankytojai aktyviai dalyvavo 2019 metų „**Vasaros skaitymo iššūkyje**“. Iš viso skaitymo iššūkį priėmė 265 mūsų skaitytojai. 207 skaitytojai įveikė visas užduotis. Aktyviausi buvo Giedraičių (20) , Dubingių (19), Mindūnų (18), o Suginčių bibliotekos skaitytojai (52) savo aktyvumu aplenkė ir viešosios bibliotekos skaitytojus (49).

Viešoji biblioteka dalyvavo socialinėje gerumo akcijoje „**Spalvotas pavasaris**“, skirtoje onkologinėmis ligomis sergantiems vaikams, ir pakvietė rajono bendruomenę prisideda prie šios kilnios misijos: megzti, nerti, siūti spalvingas bei jaukias kepuraites mažiesiems ligoniuokams. Baigiantis akcijai, nustebino molėtiškių geranoriškumas – numegzta, nunerta ar pasiūta 45 įvairiausių spalvų ir raštų kepurės ir kojinautės.

2019 metais Molėtų viešoji biblioteka Elektronikos platintojų asociacijos (EPA) organizuojamame projekte „**Atsakingas skaitytojas**“ triumfavo jau trečius metus iš eilės,

parodydama didžiausią aktyvumą bei socialinę atsakomybę šalies mastu. Molėtiškiai aktyviai dalyvavo aplinkosauginiame projekte: rūšiavo ir iš namų į biblioteką nešė senas baterijas bei kitus smulkius neveikiančius ar nenaudojamus elektronikos prietaisus. Taip pat biblioteka kvietė užpildyti nemokamo stambiosios elektronikos (pvz., skalbyklės, šaldytuvai, gartraukiai, šildymo prietaisai ir pan.) atliekų išvežimo iš namų formą.

Jau penktą kartą viešoji biblioteka organizavo „**Auksinio proto**“ žaidimus, o gruodžio mėn. 10 Molėtų komandų pabaigė 12-ąją gyvą sezoną. Bendros šio sezono Molėtų įskaitos nugalėtojais tapo „Vidury kelio“ komanda, kuri gavo vardinį pakvietimą dalyvauti didžiajame 12-ojo sezono finale Druskininkuose.

2019 metais prie VB veikė trys klubai: Molėtų rajono literatų brolija, moterų klubas „Judra“ ir Senjorų klubas „Džiugesio valandos“, kuris metų pabaigoje šventė klubo dešimtmetį. Į šventę susirinko itin gausus senjorų būrys, daug draugų ir bičiulių. „Džiugesio valandos“ – tai patikima bendruomeninė erdvė, kur senjorai mielai ir nuoširdžiai bendrauja, kuria, mokosi, visi yra pastebimi, įvertinami, išgirstami, gali drąsiai išsakyti savo nuomonę, siūlyti veiklas.

Renginiai kaimo bibliotekose.

Kaimo bibliotekose organizuojami įvairaus pobūdžio renginiai, edukacinės veiklos, skatinančios bendruomenės skaitymą, kūrybiškumą ir kaimo bendruomenių sutelktumą. Trumpai apžvelgsime tuos renginius, kurie rajono gyventojams paliko įspūdį bei gerus atsiliepimus rajono spaudoje.

Beveik visose bibliotekoje, dažniausiai dokumentų parodomis, buvo minimos valstybinės šventės. Inturkės biblioteka, ruošdamasi Vasario 16-tajai, parengė viktoriną „Lietuvių kalbos etiketas“, kurioje dalyvavo visi jaunieji skaitytojai. Renginį „Eilėmis ir daina Lietuvai“ papuošė mokinių skaitomos eilės, dainuojamos dainos. Brandaus amžiaus skaitytojų šia proga laukė susitikimas su Molėtų krašto muziejaus direktore Viktorija Kazliene – pristatymas „Inturkė Molėtų krašto muziejaus leidiniuose“ ir Molėtų kultūros centro kapelos „Luokesa“ koncertas.

Jau penktus metus Vasario 16-ąją Suginčiuose vyko bendruomenių protmūšis „Pažinkime Lietuvą“. Šio renginio iniciatorė ir organizatorė – Suginčių seniūnė Nijolė Jauneikienė. Savo žinias protmūšyje parodė penkios komandos iš Suginčių seniūnijos ir Molėtų komanda „Karžygiai“. Suginčių bendruomenės narė, literatė Sigutė Lissauskienė pristatė naują eilėraščių knygą „100 eilėraščių Lietuvai“. Šventės dalyviai apdovanoti padėkos raštais, prizais.

Vasario 16-tajai paminėti Mindūnų biblioteka kartu su bendruomene organizavo popietę „Su meile Lietuvai“, kurios metu vyko žygis prie Mindūnų apžvalgos bokšto, vėliavos pakėlimas bokšte, dainų popietė. Kovo 11 paminėti Mindūnų bibliotekoje tradiciškai vyko viktorina „Lietuvos istorija“, Knygnešio dienos – akcija „Biblioteka ateina pas tave“, kurios metu buvo aplankyta 11

neskaitančių gyventojų.

Rugpjūtį Dapkūniškio bendruomenė bibliotekoje minėjo „Baltijos kelio“ 30-metį. Prisiminimais dalijosi dalyviai Danutė ir Balys Grigai, muzikinius intarpus su fleita grojo Simona Bareikytė. Taip pat buvo atidaryta dailininko Vlado Miškinio foto darbų paroda.

Rugsėjo 23-ąją Holokausto atminimo dieną Balninkų bibliotekoje vyko filmo „Aušvicas specialioji komanda, gyvieji numirėliai“ ir nuotraukų iš Aušvico koncentracijos stovyklos peržiūra internetu, kuri palietė skaudžią žydų tautos tragedijos temą. Parengta ir spaudinių paroda ta tema.

Kaimo bibliotekose organizuoti vietos bendruomenės mėgstami **teminiai renginiai**. Aktualios temos: lietuvių kalbos populiarinimas, savo krašto kultūros ir literatūros paveldo sklaida, sveikos gyvensenos skatinimas ir kt.

Inturkės bibliotekoje kasmet yra svarbios Lietuvių kalbos dienos, kai vyksta dailiausias paroda, greitojo skaitymo konkursas bei dalyvavimas rašant Nacionalinį diktantą. Gražiai į šias dienas 2019 metais įsiterpė susitikimas su Kauno Vytauto Didžiojo dėstytoju Liudu Mažyliu. Tradiciškai įvyko Padėkos popietė knygnešiams, kada apdovanojami bibliotekos pagalbinkai ir aplankomi tie inturkiškiai, kurie dėl sveikatos seniai nesilankė bibliotekoje, o skaityti mėgsta.

Bijutiškio biblioteka kvietė į literatūrinę ekskursiją, skaitymus ir koncertą. Molėtiškiai ir Bijutiškio bendruomenė minėjo Molėtų krašto šviesuolio, dvasininko, poeto, literato, visuomenės veikėjo Nikodemo Švogžlio-Milžino 120-ąsias gimimo metines.

Literatūrinė popietė, skirta kraštiečiui Vytautui Rakauskui, vyko Dapkūniškių bibliotekoje, kurioje dalyvavo Molėtų literatai, Vyt. Rakausko giminės. Vyko Molėtų literato Rimgaudo Kalvelio tapybos darbų paroda.

Inturkės bibliotekoje vyko literatūrinis renginys „Šaukia sugrįžti dainų aidai...“, skirtas kraštiečiui Tadu Daškevičiui atminti. Nacionalinę bibliotekų savaitę papuošė Inturkės aktorių saviveiklininkų spektakliukas „Dėdė atvažiavo“ (pagal K. Būgos ir M. Palionio pjesę), kurį režisavo bibliotekininkė O. Cesiulienė. Spektaklis pakartotas Molėtuose ir Levaniškių bibliotekoje.

Kaimo bibliotekose vyko literatūriniai susitikimai, knygų pristatymai. Dažni literatūrinių susitikimų dalyviai – molėtiškiai literatai Audreolė Pivorė, Rimvydas Kalvelis, Virginija Žvarėlaitė, Nijolė Navikienė.

Alantos krašto literatai kasmet susirenka į tradicinį Alantos krašto literatų sambūrį „Kampelis širdžiai brangus“, kur skaito savo naujausius kūrinus, bendrauja.

Nuolatiniai rajono literatūrinių susitikimų pakeleiviai ir Inturkės seniūnijos bendruomenė rinkosi į Inturkės mokyklos salę, kur bibliotekininkė O. Cesiulienė įdomiai kalbino rašytoją Mariją Gailių. Rašytojas atvyko su nauju romanu-distopija „Oro“, kurį išleido leidykla „Odilė“.

Liudvikos Didžiulienės-Žmonos knygą „Lietuvos gospadinė“ Alantoje ir Levaniškiuose pristatė istorikė Anželika Laužikienė, kuri su vyru istoriku Rimvydu Laužiku naują knygą leidimą

papildė savo vertingais komentarais. A. Laužikienė kvietė drauge pakeliauti po Liudvikos Didžiulienės-Žmonos gastronomijos pasaulį ir geriau susipažinti su nacionaline XIX a. pab. virtuve.

Balninkų bendruomenė dalyvavo IV knygos „Prie Piršeno ir Alaušų. Balninkai“ knygos pristatyme ir susitikime su knygos sudarytojais ir leidėjais.

Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekoje vyko dviejų knygų: „Palaimntasis vyskupas kankinys Teofilus Matulionis“ ir A. Žvinienės knygos „Danguje ieškojau Lietuvos“ pristatymai.

Giedraičių bibliotekos poezijos mylėtojai turėjo galimybę susitikti su poetu Vytautu Kaziela, kurio poezijos knyga „Alyvmedžiai“ dalyvauja Metų knygos rinkimuose. Poetas pasakojo apie kūrybą, almanachą „Atokios stotys“, keliones, paskaitė pluoštą eilėraščių iš naujausios knygos.

Poetės, bibliotekininkės, Molėtų literatų klubo narės Nijolės Rumbutytės-Navikienės eilėraščių rinkinys „Atsivėrimai“ bei fotografijų paroda „Ivankų kaimo rojus“ (dešimt žvilgsnių) pristatyta Videniškiuose ir Verbiškiuose.

Dubingių bibliotekininkė V. Vaikutienė turi gražią literatūrinių renginių organizavimo tradiciją. 2019 metais dubingiškiai susitiko su „Minčių kryžkelėse“ knygos autoriais Vilhelmina Urboniene bei muzikos mokytoja ir poete Lina Rodevičiene. Dubingių bibliotekoje vyko susitikimas su poetu Svajūnu Dačkevičiumi, Rokiškio krašto lakštingala Danute Mažeikiene bei Dubingių krašto dukra, mokytoja Marytė Gudėnienė.

Kaimo bibliotekose organizuojami renginiai, susitikimai pasižymėjo temų įvairove.

Arnionių, Balninkų, Giedraičių, Kuolakasių bibliotekoje lankėsi žurnalistė, Molėtų viešosios bibliotekos darbuotoja Audra Girijotė, aktyviai besidominti augaline mityba.

Susitikimą Inturkės bibliotekoje psichologė Dovile Gutnikiene pradėjo savęs pažinimo valandėle, o Suginčių bibliotekoje vyko susitikimas su akad. Vincu Būda ir kraštiečiu prof. dr. Arvydu Pacevičiumi.

Į Giedraičių biblioteką Molėtų menų mokyklos dailės mokytojas Zenonas Stepanavičius ir aktorius, poetas, tapytojas Rimvydas Kalvelis atkeliavo kartu su įspūdinga ir įvairia jų ir fotomenininkės Audreolės Pivorės dailės darbų paroda.

Joniškio bibliotekoje vyko susitikimas su Martina Jablonskyte ir jos filmo „Lituanie, mano laisvė“ peržiūra.

Dubingių bibliotekoje įvyko šiltas susitikimas su Dr. Ramune Albrektiene – Vilniaus Gedimino technikos universiteto docente, edukacinių projektų apie geriamąjį vandenį ir asmeninių talentų atskleidimo kūrėja, vaikų fotografe ir aistringa keliautoja.

Organizuojant Nacionalinę bibliotekų savaitę, Suaugusių švietimo savaitę, bendruomenės nariams kaimo bibliotekos rengė arba inicijavo daug ir įvairių **kūrybinių – edukacinių užsiėmimų**. Jau tapo tradicija rudens šeštadieniais rinktis į floristikos pamokėles Arnionių bibliotekoje, kurias veda Violeta Valiukaitė. Artėjant šventėms arnioniškės namus puošė savo rankomis sukurtomis

Kalėdinėmis puokštėmis. Inturkės bibliotekoje ruduo ir žiemos pradžia buvo gausūs kūrybiniais susitikimais: interjero dizaino specialistė Živilė Šulcienė mokė skaitytojas sukurti Advento vainiką, o kalėdinių karpinių paslaptimis pasidalino Dalia Valeikienė.

Edukacinė skiautinių popietė „Tobulėjimas per kūrybą“ vyko Verbiškių bibliotekoje. Skiautinių meno paslaptimis užsiėmimo „Tobulėjimas per kūrybą“ metu dalinosi Virginija Serguškina. Ji supažindino su skiautinių siuvimo tradicijomis ir technologijomis, jų paskirtimi ir simbolika.

Bekupės bibliotekoje vyko kūrybinės dirbtuvės „Piešimas ant vandens“, skirtos suaugusiųjų mokymo savaitei. Edukacinę pamoką vedė Širvintų raj. sav. Alionių filialo edukatorė Birutė Pekarskienė. Kūrybinės dirbtuvės „Smėlio variacijos“ Giedraičių bibliotekoje vedė Bijutiškio bibliotekininkė Saulė Navikienė, kuri mokė kaip iš smulkaus spalvoto smėlio ir lipalo galima sukurti paveikslėlį, kuris galėtų papuošti namus.

Kūrybingoji Dapkūniškių bibliotekininkė Marija Ažubalienė dalinosi savo patirtimi Balninkuose, kuriant rankų darbo atvirukus.

Suginčių bibliotekoje tekstilininkė, menininkų grupės „Baltos kandys“ narė Rasa Leonavičiūtė organizavo meninio vėlimo kūrybinės dirbtuvės, o fotomenininkė, literatė Audreolė Pivorė Joniškio bibliotekoje organizavo „Tapyba tušu“ darbų parodą-pristatymą su edukacija.

Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekoje vyko kūrybinės Advento vainikų dirbtuvės su Violeta Buterlevičiene.

Dubingių bibliotekoje vyko mokymai, kuriuos dovanojo Molėtų krašto žmonių su negalia sąjungos nariai. Šis būrys gabių žmonių atvyko pamokyti darbų iš odos paslapčių.

Joniškio bibliotekoje visus metus veikė kūrybinės dirbtuvės-edukacijos: „Pasipuoškime namus šv. Velykoms“, tapyba ant medžio lapų „Medžio lapai – rudens drobės“, „Gėlės iš krepinio popieriaus“, „Tapyba ant akmenėlių“, kurias organizavo ir vedė bibliotekininkė Virginija Kalinauskienė.

Paskutiniaisiais metais didelė dalis bibliotekų – vienintelė kultūros įstaiga kaimo vietovėse, tad stengiasi kartu su kaimo bendruomenių centrais organizuoti **įvairiausias šventes, susibūrimus, vakarones.**

Mindūnų bibliotekos skaitytojai tradiciškai rinkosi prie Baltųjų Lakajų ežero į organizuojamą popietę „Vasara su knyga“. Pagrindinis renginio tikslas, skatinti visus skaityti, o ypatingai vasaros atostogų metu, kai yra daugiau laisvo laiko.

Tradiciniu tapęs vakaras moterims „Ačiū, Tau“, vyko Skudutiškio bibliotekoje kovo 8 d. Šį kartą tai muzikinė vyrų dovana moterims. Gražiausias melodijas moterims dovanojo Skudutiškio bendruomenės vyrai.

Beveik visose bibliotekose organizuojamos dokumentų parodos, skirtos paminėti valstybines

šventes, rašytojų, poetų jubiliejus, taip pat vis didesnio bendruomenės narių dėmesio sulaukia įvairios fotografijos, tapybos, tautodailės ir kitos **netradicinės parodos**. Inturkės bibliotekoje be tradicinių spaudinių parodų buvo eksponuojamos Marytės Liokaitienės siuvinėtų paveikslų ir Dalios Valeikienės kalėdinių karpinių „Sielos virpesiai“ parodos. Su Algimanto ir Mindaugo Černiauskų fotografijų paroda „Tarp žemės ir dangaus“ susipažino Dapkūniškių ir Girsteitiškio bendruomenės nariai.

Levaniškiai bibliotekoje buvo eksponuojamos Jolantos Žalalienės grafinių piešinių ir siuvinėtos tapybos parodos, Rasos Stalnionienės, Bronės Šlepikienės, Rimvydo Kalvelio meno darbų parodos.

Skudutiškio bibliotekos erdves visus metus puošė net 6 įvairios parodos: fotografo iš Molėtų Algimanto Čižos nuotraukų paroda „Metų laika: ŽIEMA“, debiutinės Nijolės Navikienės nuotraukų gamtine tematika paroda „Ivankų kaimo Rojus“, Algimanto Pečiukaičio nuotraukų paroda, Audreolės Pivorės paroda. Siuvinėjimas ant lino. „Gyvybės medis“, paroda iš kraštotyros fondų „Mūsų kraštiečiai“, fotomenininkės Vidos Čiumakovaitės foto paroda „Kuršių nerija. Akimirkos“, kur nuotraukose užfiksuotos gražiausios šio kampelio akimirkos.

Kaimo bibliotekose veikė kiti klubai, asociacijos. Levaniškių kaimo bibliotekininkės iniciatyva įkurtas „Knygų mylėtojų klubas“. Dauguma kaimo bendruomenės centrų savo veiklą vykdo kaimo bibliotekų patalpose, o kaimo bibliotekininkės yra aktyvios kaimo bendruomenės centrų narės.

10. Mokamos paslaugos.

Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 30 d. Nr. B1 – 175 sprendimu nustatytos naujos Molėtų VB teikiamų atlygintinų paslaugų kainos. Paslaugų sąrašas papildytas naujomis paslaugomis. Šis sprendimas įsigaliojo euro įvedimo Lietuvos Respublikoje dieną.

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka teikė mokamas paslaugas šiais įkainiais:

- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo išdavimas suaugusiems, 1 vnt. 0,87 EUR;
- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo išdavimas bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams, 1 vnt. 0,58 EUR;
- Elektroninio skaitytojo pažymėjimo dublikato išdavimas, 1 vnt. 0,87 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato 80 g popierius), 1 vnt. 0,04 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato 160 g popierius), 1 vnt. 0,15 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato spalvotai 80 g popierius), 1 vnt. 0,58 EUR;

- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 4 formato spalvotai 160 g popierius), 1 vnt. 0,90 EUR;
- Dokumentų kopijavimas, spausdinimas (A 3 formato 80 g popierius), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną, A4 formato), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną, A3 formato), 1 vnt. 0,09 EUR;
- Bibliografinių sąrašų ir rodyklių pagal individualią užklausą sudarymas, 1 įrašas 0,10 EUR;
- Spaudinių skolinimas iš kitų bibliotekų – Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) užsakymas – pagal pašto tarifus;
- Teksto spausdinimas (surinkimas kompiuteriu Time New Roman 12 šriftu) 1 puslapis 0,50 EUR
- Salės nuoma renginiams **darbo dienomis**, 1 val. 6,00 EUR;
- Salės nuoma renginiams **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 val. 9,00 EUR;
- Salės nuoma su interaktyvia lenta **darbo dienomis**, 1 val. 17,00 EUR;
- Salės nuoma su interaktyvia lenta **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 val. 25,00 EUR;
- Kompiuterių ir multimedijos projektoriaus nuoma ne bibliotekoje **darbo dienomis**, 1 vnt./val. 2,90 EUR;
- Kompiuterių ir multimedijos projektoriaus nuoma ne bibliotekoje **poilsio ir švenčių dienomis**, 1 vnt./val. 2,90 EUR.

Mokamas paslaugas (dokumentų spausdinimas, kopijavimas, skenavimas) vartotojams teikė VB ir 24 kaimo bibliotekos.

Paslaugų apimtys SVB vartotojams: padaryta 47994 dokumentų kopijos. Iš jų:

VB – 39541, kaimo bibliotekose – 8453.

Už mokamas paslaugas gauta 1953,22 EUR.

11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.

Molėtų VB ir kaimo bibliotekos stengėsi formuoti modernios bibliotekos įvaizdį, informuoti krašto bendruomenę apie savo veiklą, propaguoti bibliotekų teikiamas paslaugas.

2019 m. biblioteka naudojo įprastas viešinimo formas: informaciją spausdintose priemonėse, žiniasklaidoje, stenduose, bibliotekos interneto svetainėje, *Facebook* ir *Instagram* paskyrose, kituose interneto portaluose.

Rajono laikraštis „Vilnis“ anonsavo bibliotekų renginius naujienų skiltyse, juos skelbė ir rajono savivaldybės interneto portalas www.moletai.lt, regioninių naujienų platforma www.etaplus.lt/moletu-rajonas, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos interneto portale www.pavb.lt.

Apie rajono bibliotekas spaudoje buvo išspausdinta **151 straipsnis**. Iš jų: 6 – respublikinėje, 145 – vietinėje spaudoje. Bibliotekų darbuotojai parašė 37 straipsnius. Straipsniuose buvo rašoma apie bibliotekos teikiamas paslaugas, vykdomus projektus, organizuojamus renginius ir modernių informacinių technologijų diegimą bibliotekos darbe.

2019 metais skleisti informaciją apie biblioteką virtualioje erdvėje, informuoti apie biblioteką ir jos teikiamas paslaugas padėjo bibliotekos internetinė svetainė www.moletai.rvb.lt, viešosios bibliotekos socialinės medijos paskyra *Facebook*, kuri 2019 metų pabaigoje turėjo 1485 nuolatinių sekėjų, kai 2018 metais pasekėjų skaičius buvo 1260. Per savaitę *Facebook* paskyroje padaryta po 12-15 įrašų. 2019 metų pabaigoje socialinio tinklo Instagram naujai sukurtoje bibliotekos paskyroje buvo 158 sekėjai.

VB Senjorų klubo nariai nuolat naujais straipsniais pildė savo svetainę www.moletusenjorai.weebly.com.

Molėtų viešosios bibliotekos ir Molėtų rajono literatų brolijos pastangomis išleista literato, aktorius Antano Rimvydo Kalvelio poezijos ir vertimų knyga „Pro lapkričio rūką“, Utena: Kamonada, 2019. – 84 p. Tiražas 200 egz. Knygą puošia paties autoriaus piešiniai. Knygos leidybą rėmė Molėtų rajono savivaldybė ir Lietuvos kultūros taryba.

2019 metais SVB tinklo bibliotekos paruošė ir išleido 230 mažos apimties leidinių. Tai įvairūs informaciniai paslaugų ar renginių skelbimai, kvietimai, žymelės, lankstinukai.

Sukurtas audiogidas – pasivaikščiavimas po buvusio Girsteitiškio (Molėtų r.) dvaro vietas per Vasario 16-osios Nepriklausomybės signataro Jono Vileišio dukros Ritos Vileišytės-Bagdonienės prisiminimus. Audiogidą galima rasti adresu: www.moletai.rvb.lt/2019/11/28/gidas-po-girsteitischio-dvara/ arba pradėti kelionę, užsukus į Girsteitiškio biblioteką. Čia susipažinsite su Jono Vileišio šeimai sukurta ekspozicija, o gavę audiogido žemėlapi ir ausinuką, išeisite į kelionę, klausysitės pasakojimo, dairysitės ir jau nebegalėsite matyti Girsteitiškio apylinkių taip, kaip esate įpratę jas matyti. Audiogido autorė žurnalistė Vita Ličytė. Tai dar viena projekto „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ kūrybinių jungčių.

Stiprinant ryšius su bendruomene, kaimo bibliotekų darbuotojos panaudojo įvairias informavimo priemones, taip pat ir reklamą įvairiuose interneto tinklapiuose. Dapkūniškių bendruomenės interneto svetainėje www.dapkuniskiai.lt savo atskirą puslapį turėjo Dapkūniškių biblioteka. Šią svetainę sukūrė ir prižiūri bibliotekininkė M. Ažubalienė. Daugelis kaimo bibliotekų

paslaugas ir veiklas viešino socialiniame tinkle Facebook sukurtose kaimo bibliotekų ir bendruomenių paskyrose.

Viešosios bibliotekos iniciatyva Molėtuose veikė dvi lauko bibliotekėlės. Vieną bibliotekėlę skaitytojai ir praeiviai gali rasti šalia Molėtų r. pirminės sveikatos priežiūros centro esančiame parkelyje, o antrą – Molėtų miesto sodininkų bendrijoje „Pavasaris“. Taip siekiama suburti žmones savišvietai, laisvalaikio skaitymui, bendravimui. Žmonės gali iš bibliotekėlės išsirinkti norimą knygą, kurią perskaitę grąžina arba pasilieka sau, į vietą palikdami kitą patikusį leidinį. Tokiu būdu tarp skaitytojų vyksta mėgstamos literatūros mainai.

VB ir beveik visos kaimo bibliotekos turi standus, kuriuose skelbiama informacija apie bibliotekų vykdomus projektus, organizuojamus renginius, bibliotekų paslaugas.

Bibliotekininkų įvertinimas.

Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos Mindūnų filialas, kuriame dirba bibliotekininkė Stasė Vyšniauskienė, gavo Lietuvos Prezidento Gitano Nausėdos padėką už veiklas, prisidedančias prie demokratijos ir atvirumo įgyvendinimo bei piliečių skatinimo įsitraukti į valstybės gerovės kūrimą. Mindūnų bibliotekoje liepos 12 d. skaitytojai tiesiogiai stebėjo Prezidento inauguraciją.

Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje vykusiame Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos posėdyje buvo apibendrinti "Vasaros su knyga" rezultatai ir apdovanoti geriausių rezultatų pasiekusios bibliotekos, tarp kurių – Molėtų viešoji ir visos (24) kaimo bibliotekos gavo padėkos raštus už aktyvų dalyvavimą „Vasaros su knyga“ varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“.

Dapkūniškių biblioteka dalyvavo 2019 m. Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos paskelbtame viešųjų bibliotekų ir jų filialų Metų nominacijos skyrimo konkurse ir gavo Padėkos raštą. Taip pat Dapkūniškių bibliotekininkė Marija Ažubalienė kartu su Balninkų seniūne Virginija Pusvaškiene dalyvavo Vidaus reikalų ministerijos organizuotame renginyje „Bendruomeninių organizacijų gerosios patirties sklaida“, pristatė Dapkūniškių bendruomenės socialinę veiklą ir gavo ministrės Ritos Tamašunienės dovaną.

Viešajai bibliotekai, dalyvaujant įvairiuose konkursuose, projektuose, gautos padėkos iš Elektronikos platintojų asociacijos (EPA), Šiaurės ministrų tarybos, Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos (LSŠA), asociacijos „Langas į ateitį“.

IV. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS

1. Vartotojai ir lankytojai.

SVB sistemos bibliotekose skaitė 1252 vaikai (2018 m. – 1270). VB skaitė 399 (2018 m. – 402), kaimo bibliotekose – 853 (2018 m. – 868).

Rajono bibliotekose apsilankė 52814 lankytojų vaikų (2018 m. – 51346). Iš to skaičiaus: VB – 16846 (2018 m. – 14117), kaimo bibliotekose – 35968 (2018 m. – 37229).

Bendras skaitytojų vaikų lankomumo rodiklis – 42,1 (2018 m. – 40,4); VB – 42,2 (2018 m. – 35,1); kaimo bibliotekose – 42,1 (2018 m. – 42,8).

2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.

Palyginus su 2018 metais dokumentų išduotis vaikams tiek viešojoje bibliotekoje, tiek kaimo bibliotekose padidėjo (žr. lentelę Nr. 11).

Lentelė Nr. 11. Dokumentų išduoties vaikams pokytis.

		Išduota dokumentų											
		Viso (fiz. vnt.)			Iš jų:								
		2019 metai	2018 metai	Skirtumas	Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodinių leid.)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai		
					Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	
1.	Molėtų VB sistemoje	45005	43622	+1383	23914	53,1	2184	4,8	16150	35,8	2757	6,1	
2.	VB	14386	13771	+615	5450	37,8	239	1,6	5947	41,3	2750	19,1	
3.	Kaimo bibliotekose	30619	29851	+768	18464	60,3	1945	6,3	10203	33,3	7	0,02	

Bendras vaikų skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose – 35,9 (2018 m. – 34,3); VB – 36,0 (2018 m. – 34,2); kaimo bibliotekose – 35,8 (2018 m. – 34,3).

3. Renginiai vaikams.

2019 metais SVB sistemos bibliotekose suorganizuoti 336 renginiai vaikams. Renginiai vaikams sudaro 31,5 % visų renginių. Kiti duomenys apie renginius lentelėje (žr. 12 lentelę).

Lentelė Nr. 12. Renginiai vaikams.

Eil. Nr.		Organizuota renginių				
		Viso	Iš jų:			Renginių lankytojų skaičius
			Kompleksinių	Žodinių	Vaizdinių	
1.	Molėtų VB sistemoje	336	84	194	58	7036
2.	VB	62	3	45	14	2109
3.	Kaimo bibliotekose	274	81	149	44	4927

Skaitymo skatinimo priemonių panaudojimas viešosios bibliotekos veikloje su vaikais yra vienas iš būdų sprendžiant mažųjų skaitytojų savęs pažinimo, įprasminimo, bendravimo ir

užimtumo problemas. Būtent todėl VB ir kaimo bibliotekose buvo organizuojami šviečiamojo kūrybinio pobūdžio renginiai, sąlygojantys vaiko santykį su knyga, kaip vaiko saviraiškos, kūrybiškumo skatinimo ir ryšio su bendruomene stiprinimo priemonės: garsiniai skaitymai, pasakų popietės, konkursai, edukaciniai žaidimai ir pan.

Vartotojų aptarnavimo skyriaus Vaikų skaityklos darbuotojos organizavo daug renginių pagal **edukacines programas**: „Senas kalendorius“ (4 užsiėmimai), „Į pagalbą savo galvą“ (3 protų mūšiai), Molėtų menų mokyklos dailės pamoka „Šalis, kurią norėčiau aplankyti“, pamoka netradicinėje erdvėje – Tarptautinei muzikos dienai, kurią pravedė muzikė A. Kibickienė. Daug metų bibliotekoje savanoriaujantis Antanas Žukauskas organizavo tradicinius užsiėmimus „Antano dirbtuvėlės“.

Molinukės edukaciniai užsiėmimai „Ant skraidančio pasakų kilimo“ pasiekė ne tik Molėtų miesto vaikus – ji lankėsi Molėtų vaikų savarankiško gyvenimo namuose, kaimo bibliotekose.

„Menų dūzgės kūrybingai vaikystei“ – tai Ignalinos viešosios bibliotekos projektas, kuris sujungė Ignalinos, Visagino, Zarasų, Molėtų ir Utenos savivaldybių bibliotekas ir leido profesionalių meno kūrėjų ir bibliotekos darbuotojų pagalba plėsti vaikų kūrybinių raiškų įvairovę, meninių priemonių pagalba stiprinti regiono kultūrinį tapatumą, skatinti bendradarbiavimą bei partnerystę organizuojant bendrus bibliotekų renginius kūrybiškumo ugdymo srityje. Molėtų viešojoje bibliotekoje 5–12 metų vaikų grupėms buvo organizuotas susitikimas su rašytoja Lina Žutaute ir knygų „Kniūkai, arba dingusių kojinių paslaptis“ ir „Kakė Makė“ pristatymas, dailininkė Aušra Kiudulaitė pristatė knygą „Draugystė ant straublio galo“ ir organizavo kūrybines dirbtuves, vyko „Raganiukės“ teatro edukacinis spektaklis „Raudonkepuraitė“. Vilniaus dailiųjų amatų asociacijos Senųjų amatų dirbtuvių Šešėlių teatras parodė edukacinį spektaklį „Kaip ežiukas ir meškiukas keitė dangų“, o Vilniaus kamerinio teatro aktoriai vaidino pagal vaikų rašytojos Evelinos Dačiūtės ir iliustratorės Aušros Kiudulaitės to paties pavadinimo knygą sukurta nuotaikingą spektaklį „Laimė yra lapė“.

Plėtojant partnerystę, aktyviai bei tikslingai reprezentuojant bibliotekų kūrybinių veiklų įvairovę plačiai auditorijai Ignalinos, Utenos, Visagino, Zarasų, Molėtų miestų šventėse buvo organizuojami „Pasakiški piknikai“, kuriuose bibliotekos pristatė edukacinius kiemelius. Šiuose kiemeliuose su vaikais bendravo bibliotekų Vaikų literatūros skyriuose esantys vaidybiniai personažai, tarp jų buvo ir Molėtų bibliotekos Molinukė. Mažieji buvo įtraukiami į siūlomas kūrybines dirbtuves, interaktyvias viktorinas, vizualinius bei garsinius pasakų skaitymus, žaidimus.

Labai populiarūs tapo tradiciniai vasaros skaitymai netradicinėse erdvėse: skulptūrų parke, paplūdimyje. Tradiciškai biblioteka dalyvavo Vasaros skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“. Aktyviausieji skaitytojai rudenį buvo apdovanoti diplomais ir dovanomis. Iš mažųjų molėtiškių labiausiai pasižymėję buvo dvylika moksleivių.

Populiariausias rudens kompleksinis renginys „Šiaurės šalių savaitė“, kuriame Molėtų biblioteka dalyvauja jau 22-us metus. Savaitę pradėjo renginys vaikams, kuriame bibliotekos Molinukė pristatė šiaurės šalis ir šių šalių vaikų autorių knygas, vėliau vyko protmūšis „Svečiuose pas trolius“.

Kaimo bibliotekos įgijusios patirties tam tikrose vaikų ir mokinių laisvalaikio užimtumo, skaitymo skatinimo, žinių įgijimo ir informacinių gebėjimų ugdymo srityse, organizavo daug renginių, populiariančių skaitymą.

Dažna viešnia kaimo bibliotekose buvo Molinukė (Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja Janina Vyšniauskienė). Giedraičių bibliotekoje vyko net du susitikimai su Molinuke – priešmokyklinės grupės ir 1-2 klasių mokinių bei 3-4 klasių. Su mažaisiais Molinukė skaitė P. Norvilos knygelę „Strykt pastrykt“, minė mįsles. Su vyresniaisiais – prisiminė Šiaurės šalių literatūros savaitę, pristatė „Laimiuko“ programėlę, vaikai turėjo atspėti tarmiškų žodžių reikšmę. Joniškyje Molinukė pristatė savo edukacinę programą „Su Molinuke ant skraidančio pasakų kilimo“. Molinukė skaitė pasakų knygeles, vaizdingai papasakojo apie pasakų rūšis, spėliojo pasakų pavadinimus, žaidė žaidimą su kamuoliu. E. Satkūnaitės bibliotekoje Molinukė sekė Kalėdinę pasaką vaikams. Vaikai smagiai leido laiką kartu.

Balninkų bibliotekoje vyko literatūrinė popietė „Knyga – raidelių namai“, skirta Tarptautinei vaikų knygos dienai, mažieji Balninkų gyventojai dalyvavo garsiniuose „Visa Lietuva skaito“ skaitymuose.

Bijutiškyje visą vasarą vyko vasaros skaitymai prie „Pasakų namelio“, kuris yra prie Stirnos ežero, o Kuolakasių bibliotekos kieme – garsinio skaitymo popietė „Drauge skaityti smagiai“.

Joniškio bibliotekoje vaikų laukė paslaptinai atkeliavęs dekupažo technika išpuoštas, pilnas naujų knygų, lagaminas. „Stebuklingo lagamino“ idėja kilo bibliotekininkei V. Kalinauskienei sukurti priemonę skatinančią vaikus pradėti skaityti ir kuo daugiau skaityti. Lagaminas – stebuklingas, nes perskaičius kuo daugiau knygų laukė įvairūs siurprizai.

Kaimų bibliotekose populiarius teminiai renginiai, skirti istorinėms, kalendorinėms datoms paminėti.

Lietuvos Nepriklausomybės dienai skirta literatūrinė popietė „Mano Tėvynės gimtadienis“ vyko Balninkų bibliotekoje, o Dubingių bibliotekoje vaikai dalyvavo popietėje „Piešiame Lietuvą“.

Giedraičių biblioteka pristatyta piešinių paroda „Piešiu Lietuvą“ ir mažieji skaitytojai dalyvavo edukacinėje valandėlėje „Vienas vardas – Lietuva“.

Vietovardžių metai paminėti popietėje „Padavimai ir legendos apie savo kraštą“, kuri vyko Suginčių bibliotekoje. Popietė „Aš gyvenu Alantoj“, skirta Vietovardžių metams paminėti vyko Elvyros Satkūnaitės bibliotekoje.

Balandžio 2-ąją švenčiant Tarptautinę vaikų knygos dieną daug renginių surengta kaimo bibliotekose. Levaniškių vaikų darželyje buvo skaitoma pasakaitė apie sraigę. Vaikai bendravo su bibliotekininke, vaikų poete Nijole Navikiene apie pavasario prabudimo gamtoje ženklus. Jonišio bibliotekoje šia proga buvo švenčiamas rašytojo H.K.Anderseno gimtadienis ir skaitoma knygos „Laukinės gulbės“ pasaka. Susirinkę į Dubingių biblioteką, vaikai skaitė specialiai šiai progai Kęstučio Kasparavičiaus parašytą laišką-kreipimąsi. Po to mažieji skaitytojai piešė iliustracijas, kalbėjo apie perskaitytas knygas.

Europos kultūros paveldo dienoms buvo skirtas žygis „Martyniškių dvaras – lietuviybės oazė“, kurį organizavo Giedraičių biblioteka kartu su Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazija. Žygio dalyviais tapo Giedraičių jaunimas, gide buvo istorijos mokytoja D. Vertinskienė. Giedraičių bibliotekos popietėje „Balandėli, nešk laiškėlių“, skirtoje Pašto dienai, vaikai susitiko su mobiliąja laiškiniu Renata Kildišiene.

Daug renginių, skatinančių vaikų kūrybinę ir pažintinę veiklą, vyko kaimo bibliotekose. Tai įdomūs užsiėmimai, erdvės kūrybai, didelės ir mažos šventės. Jonišio bibliotekoje suorganizuotos 8 kūrybinės dirbtuvės ir 2 edukaciniai užsiėmimai: tapyba ant medžio lapų „Medžio lapai – rudens drobės“, „Gėlės iš krepinio popieriaus“, „Tapyba ant akmenėlių“, „Pasipuoškime namus šv. Velykoms“.

Skudutiškio bibliotekoje „Laisvalaikio kampelis“ – tai įvairi edukacinė, kūrybinė veikla su vaikais: skirtukų, užrašų knygelėlių, gėlių iš tampomo popieriaus, smagių lankstinių, origamių gamyba. Skudutiškio bibliotekininkės I. Cibulskienės iniciatyva vyko edukaciniai savaitgaliai su vaikais „Gėlytę sėjau, laistau, auginu ir savo kiemą puošu“. Pirmiausia vaikai skaitė knygas apie augalus, po to sėjo dviejų rūšių serenčius, pildė stebėjimo dienoraštį. Paūgėjusius sodinukus sodino prie bibliotekos į paruoštą gėlyną, laistė, ravėjo ir pureno.

Žalvarių bibliotekos kieme vaikai, dalyvaujantys edukacine programoje „Kaip susikurti savo Lego“ mokėsi piešti ant medinių kaladėlių, taip pasigamindami savo dekoruotą Lego žaidimą.

Vasarą Žaugėdų bibliotekos kasdienybę pajvairino dailės mokytojas Zenonas Steponavičius, kuris kvietė vaikus išbandyti įvairiausias piešimo gudrybes.

Giedraičių bibliotekoje veikia vaikų klubas „Knyggraužiai“, todėl bibliotekos lankytojai kartu su bibliotekininke organizavo garsinius skaitymus, knygų aptarimus, piešinių konkursus.

4. Informacinis darbas.

Viešosios bibliotekos vaikų literatūros fondas yra suvestas į LIBIS elektroninį katalogą. Korteliniai abėcėlinis ir sisteminis katalogai yra suredaguoti ir nebepildomi. Viešojoje bibliotekoje pildomas tik LIBIS elektroninis bibliotekos katalogas. Korteliniai katalogai nuo 2010 metų nepildomi ir kaimo bibliotekose.

2018 metais VB ir kaimo bibliotekose daug dėmesio skirta skaitymo ir bibliografinėi kultūrai ugdyti. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų vaikams bendra trukmė (valandomis) fondų, paslaugų, įrangos, informacinių šaltinių panaudojimo klausimais:

VB sistemos bibliotekose – 306,

Iš jų: VB – 40,

kaimo bibliotekose – 266.

Viešosios ir kaimo bibliotekų darbuotojai kvietė vaikus ir moksleivius į įvairius įdomius renginius, kad kuo platesnis vaikų ratas susipažintų su biblioteka, joje teikiamomis žiniomis ir galimybėmis. Kas mėnesį Molėtų VB vaikų skaitykloje atskiroms pagrindinės mokyklos ir lopšelių–darželių auklėtinių grupėms buvo organizuojami pažintiniai rytmečiai „Kelionė po biblioteką su Molinuku“, „Kelionė su Molinuke po knygų labirintus“, „Pas Molinukę į svečius“. Buvo suorganizuoti 6 susitikimai su naujai atvykusiomis vaikų grupėmis. Vaikams priimtina forma, žaismingai ir nuotaikingai, mažieji lankytojai buvo supažindinami su biblioteka, knygomis, naujausiomis informacinėmis priemonėmis: knygų skaityklėmis, planšetiniu kompiuteriu, namų kino sistema.

„Ant skraidančio pasakų kilimo“ – tai tradiciniai kas mėnesį vykstantys Molinukės užsiėmimai vaikams, kurie tampa vis populiariesni. Šalia tradicinių knygų, skaitymui naudojamos interaktyvios, praturtintos realybės knygos, kurios sustiprina jaunųjų skaitytojo patirtį. Animacijos pagalba jos gali pratęsti istoriją, atskleisti naujų netikėtų detalių, kurių tekste ar iliustracijose nėra. Taip pat jos kuria savitą atmosferą, kuri šiuolaikiniams vaikams labai patinka.

Smagu, kad 2019 metais prasidėjusi **robotų ir vaikų draugystė** Molėtų bibliotekoje ir toliau tęsiasi. Ją stiprinti pradėjo bibliotekos savanorė Valentina Janušienė. Toliau šią draugystę tęsė savanorių Hall šeima. Tėtis Keith Hall yra meilės emigrantas iš Anglijos, IT specialistas – programuotojas, lietuvių kalbą išmokęs per 5 metus, o mama Žydrė – lietuvė, profesionali jodikė, paveldėjusi senelių žemę Molėtų rajone. Kiekvieną pirmadienį bibliotekos vaikų skaitykloje Keith Hall pravedė vaikų pasimatymus su robotukais. Hall šeima bibliotekoje „įkūrė“ neformalų robotikos būrelį, kuriame po kelis vaikus išmoksta programavimo pradmenų.

Vasario mėnesį, tradiciškai, viešojoje ir kaimo bibliotekose vyko **Saugaus interneto savaitė**. Buvo organizuojamos įvairios veiklos ir renginiai, kuriuose dalyvavo įvairaus amžiaus vaikų ir jaunimo grupės. Šių metų renginių akcentas – skatinti saugesnį, ypač vaikų ir jaunuolių, naudojimąsi internetu ir skaitmeninėmis technologijomis, todėl bibliotekose vyko vaikams, jų tėvams bei kitiems bendruomenės nariams skirti interaktyvūs žaidimai ir viktorinos, buvo skatinamos diskusijos saugesnio interneto temomis, bibliotekų darbuotojai gyventojams vedė mokymus ir patarė, kaip užtikrinti savo ir vaikų saugumą internete.

Nemažai renginių, skirtų vaikų informacinių gebėjimų ugdymui, organizuota kaimo bibliotekose: įvairioms vaikų ir moksleivių amžiaus grupėms vyko bibliografinės pamokėlės kaip naudotis informaciniais leidiniais, vykdyti teisingą saugią informacijos paiešką internete bei kaip naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu. Kaimo bibliotekose ypač populiarūs renginiai, kurių metu išbandomos inovatyvios informacinės technologijos. Joniškio ir Giedraičių bibliotekų mažieji lankytojai mokėsi darbo su planšetiniu „Apple iPad“ pradmenų, susipažino su fotoaparato funkcija, piešimo programėle „Quiver“ ir ją išbandė. Vaikučiams buvo labai smalsu ir įdomu pamatyti ekrane atgyjančius savo piešinius.

5. Fondo formavimas.

2019 m. VB vaikų literatūros dokumentų fondas pasipildė 389 fiz. vnt. dokumentais. Iš jų: knygų – 319 fiz. vnt., 264 pavadinimais.; garsinių dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pavadinimu; elektroninių dokumentų – 1 fiz. vnt., 1 pavadinimu; serialinių leidinių: žurnalai – 67 fiz. vnt. (9 pavad.), laikraščiai – 1 fiz. (1 pavad.). Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 33 fiz. vnt. (2018 m. – 41 fiz. vnt.) vaikams skirtas knygas. Daugiausia knygų vaikams (85 fiz. vnt.) gavo Giedraičių biblioteka, kuriai knygas nupirko Giedraičių gimnazija, daug knygų dovanojo kraštiečiai, kiti rėmėjai.

SVB sistemos bibliotekose buvo užprenumeruota 10 pavadinimų periodinių leidinių vaikams. Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 1-2 pavadinimus periodinių leidinių vaikams.

VB sistemoje buvo 5 kaimo bibliotekos, kurios atliko bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų funkcijas.

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas.

Molėtų viešojoje bibliotekoje, naudojantis Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) programine įranga, yra automatizuoti katalogavimo procesai, užtikrintas automatizuotas vartotojų bibliotekinis aptarnavimas, dokumentų užsakymas ir išdavimas, suteikiama vartotojui galimybė naudotis interaktyviomis elektroninėmis paslaugomis.

VB tęsiamas LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) kompiuterinio katalogo formavimas. Iš viso kataloge padaryta 102363 bibliografiniai įrašai. Per metus automatizuotai parengtų įrašų skaičius – 5138. Iš jų: dokumentų – 3217 bibliografinių įrašų ir 1921 – analiziniai kraštotyros bibliografiniai įrašai. Kiekvienas rajono gyventojas, turintis prieigą prie interneto, gali gauti pilną informaciją elektroniniame VB kataloge ir suvestiniame LIBIS kataloge apie visus dokumentus, esančius Molėtų VB ir kitose respublikos bibliotekose, kurios

dalyvauja suvestinio katalogo kūrimo. 2010 metais pradėta rekataloguoti kaimo bibliotekų dokumentų fondai. 2015 metais visų (24) bibliotekų fondai suvesti į LIBIS PĮ.

Nuo 2006 metų VB įdiegtas LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis. Bibliotekos darbuotojai ir skaitytojai iškart pajuto šios programinės įrangos privalumus: greitą aptarnavimą, galimybę užsisakyti knygas iš anksto, pratęsti jau turimus dokumentus, gauti greitą atsakymą apie reikiamus leidinius ir kokioje kitoje Lietuvos bibliotekoje gali rasti vieną ar kitą knygą. Viešojoje bibliotekoje ypač populiari el. paslauga buvo dokumentų rezervavimas. 2019 metais vartotojai rezervavo 1390 fiz. vnt. dokumentų, kai 2018 m. rezervuota buvo 1113 fiz. vnt. dokumentų.

Taip pat veikia sukurta vartotojų automatinio informavimo sistema, siunčianti elektroninius priminimus apie tai, kad baigiasi dokumentų išdavimo laikas ir pasiūlymus automatiškai pratęsti išdavimo terminą. Pratęsimo paslauga pasinaudota 2429 kartus.

LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis kaimo bibliotekose neįdiegtas.

2019 metais išduota 176 LIBIS skaitytojo pažymėjimai, kai 2018 metais išduota 120 LIBIS skaitytojo pažymėjimų.

2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.

2019 metų pabaigoje viešosios bibliotekos informacinį dokumentų fondą sudarė 1082 fiz. vnt. dokumentų, iš jų 284 fiz. vnt. dokumentus galima rasti Vaikų skaitykloje. Vidutinis informacinių leidinių fondo dydis kaimo bibliotekoje – 146 fiz. vnt. dokumentų. 2019 metais vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 2 fiz. vnt. naujus informacinius dokumentus.

VB informacinis fondas formuojamas, atsižvelgiant į vartotojų poreikius, t. y. analizuojant informacinio fondo apyvartą. Atsakant į vartotojų užklausas bei jiems patiems ieškant informacijos, VB buvo galima naudotis CD-ROM (anglų kalbos mokymosi, geografijos ir kitomis temomis) įrenginiais ir bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing (10 DB) – visateksčių straipsnių duomenų baze, muzikos duomenų baze „NAXOS Music Library“, teisės aktų duomenų baze „INFOLEX“ ir DB „Vyturys“. Duomenų bazių panaudojimas Molėtų viešojoje bibliotekoje – 412 prisijungimai per metu, iš jų – INFOLEX Praktika duomenų bazėje atlikta 70 operacijų, EBSCO Publishing – 280, „NAXOS Music Library“ – 62, „Vyturys“ – 9.

Viena iš bibliografinio aptarnavimo rūšių – nuolatinis bibliografinis informavimas ir konsultavimas, atsakant į vartotojų pateiktas užklausas. 2019 metais VB ir kaimo bibliotekose gauta 4113 užklauskos, iš jų: elektroninėmis priemonėmis – 71. (žr. lentelę Nr. 13).

Užklauskų temos buvo labai įvairios. VB lankytojai ieškojo informacijos visuomeniniais ir istorijos klausimais, apie kalbų mokymąsi ir pačią lietuvių kalbą, domėjosi ekonomikos tema bei politika. Padaugėjo užklauskų užsienio kalbomis (rusų ir anglų). Išliko populiarios užklauskos

kraštotyros klausimais. VB gavo ir atsakė į 308 kraštotyros užklausas. Domėjimasis savo kraštu neblėsta.

Lentelė 13. Informacinės užklausos.

Gauta užklausų Viso:		Įvykdyta užklausų		VB		Kaimo bibliotekose	
2019 metai	2018 metai	Viso:	Iš jų: elektroninėmis priemonėmis	Gauta užklausų	Įvykdyta užklausų	Gauta užklausų	Įvykdyta užklausų
4113	3373	4030	70	2346	2295	1767	1735

3. Internetas.

Rajone yra 25 bibliotekos, turinčios prieigą prie interneto. Molėtų viešojoje ir visose kaimo bibliotekose yra įsteigti Viešosios interneto prieigos taškai.

Molėtų centralizuotame bibliotekų tinkle gyventojams buvo prieinami 87 viešosios prieigos kompiuteriai, visi su interneto prieiga. Vidutiniškai 60 vartotojų tenka 1 kompiuterizuota darbo vieta.

Metų pradžioje, dalyvaujant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendinamame projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, atnaujintos kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams: viešoji biblioteka gavo 11 naujų kompiuterių, 1 liečiamą terminalą, o Alantos biblioteka – 3 kompiuterius.

2019 m. bibliotekų sistemoje interneto paslaugomis naudojosi 2246 (2018 m. – 2209) vartotojai, t. y. 42,4 % visų registruotų vartotojų. Viešojoje bibliotekoje interneto paslaugomis naudojosi 747 vartotojai (2018 m. – 677), t. y. 41,8 % visų vartotojų, kaimo bibliotekose – 1532 vartotojai (2018 m. – 1532), t. y. 42,6 % visų vartotojų. Interneto seansų skaičius – 36909 (2018 m. – 33820), iš jų: VB – 14375, kaimo bibliotekose – 22534. Viešojoje ir kaimo bibliotekose teikiama bevielio interneto prieiga. Vis daugiau gyventojų įsigyja išmaniuosius įrenginius, kuriais naudojasi bibliotekose arba viešose erdvėse šalia bibliotekų, šio panaudos rodiklio apskaita nevedama.

Virtualių apsilankymų skaičius VB interneto svetainėje www.moletai.rvb.lt per 2019 metus – 118976 (2018 m. – 6658). Atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 0, atsisiųstųjų įrašų skaičius – 0.

Internetas dažniausiai buvo naudojamas asmeniniams poreikiams. Ypač moksleiviai ir studentai internetu naudojosi kaip informacijos šaltiniu ir kaip bendravimo priemone. Aktyviai elektroninėmis paslaugomis naudojosi ir vyresnio amžiaus lankytojai. Prieiga prie interneto bibliotekose kasmet vasarą pasinaudoja turistai ir poilsiautojai.

VB ir kaimo bibliotekos vasario mėnesį kvietė interneto vartotojus į Saugaus interneto savaitės renginius. Bibliotekų lankytojų susidomėjimo sulaukė ir transliacijos iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos: „Parama smulkiems ūkiams“, „Bankas be kodų kortelių: praktiniai patarimai“, „Saugumo internete svarba ir nauda“ (Saugesnio interneto savaitei), „Sveikai gyventi – gera!“ ir kt.

Spalio 21–25 dienomis jau antrą kartą Lietuvoje vyko akcija „Senjorų dienos internete 2019“. Kiekvieną dieną senjorai buvo laukiami viešojoje ir kaimo bibliotekose, kur smagioje kompanijoje kasdien galėjo stebėti vis kitas vaizdo transliacijas, užduoti ir gauti atsakymus į rūpimus klausimus apie e. recepto naudą, kokios yra galimybės keliauti patogiai ir pigiai, kaip tvarkytis su savo pinigais moderniai bei saugiai ir pan.

Kiekvieną mėnesio paskutinį trečiadienį Informacijos skyriuje vyko INFO dienos, kurių metu bibliotekininkai pristatė duomenų bazes, mokė lankytojus kaip greičiau susirasti naudingą informaciją.

Bibliotekos populiarino elektroninių paslaugų galimybes: e.deklaravimas, e.bankininkystė, e.sveikata, e.vyriausybė. Vartotojų lankomiausios svetainės: www.google, www.facebook.com, www.delfi.lt ir kitos.

4. Kraštotyros darbas

Kraštotyros darbas labai svarbus, siekiant išsaugoti ateinančioms kartoms, kas savita ir nepakartojama savame krašte. Todėl bibliotekos pagal galimybes stengėsi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis vertybėmis.

2019 m. VB kraštotyros fondą sudarė 2017 fiz. vnt. dokumentų. Per metus VB kraštotyros fondas pasipildė 121 fiz. vnt. dokumentu. Vidutinis kraštotyros fondo dydis kaimo bibliotekose – 60 fiz. vnt. dokumentų. Dalis gautų dokumentų yra parama – tai dovanotos knygos, magistro ir bakalauro darbai molėtiškių autorių, bibliotekos svečių. Skaitytojai apie naujai gautus kraštotyros dokumentus informuoti bibliotekos svetainėje rubrikoje „Naujienos kraštotyros fonde.“

Viešajai bibliotekai įsijungus į LIBIS Analizinės bibliografijos posistemį, į Nacionalinę bibliografijos duomenų bazę siunčiami kraštotyros pobūdžio įrašai, aprašant vietinį laikraštį „Vilnis“. Per 2019 metus bibliotekos LIBIS katalogas papildytas 1921 analiziniu kraštotyros bibliografiniu įrašu.

Iš viso VB tinklo bibliotekose yra 275 kraštotyros darbai, iš jų VB – 50. Per metus VB parengta 1 kraštotyros darbas, kaimo bibliotekose parengta 7 kraštotyros darbai.

Viešojoje bibliotekoje saugomi 2 rankraščių fondai: poeto Remigijaus Gražio ir kunigo Česlovo Kavaliausko. 2019 metais baigtas tvarkyti R. Gražio rankraštynas, kurį sudaro 70 saugomų fiz. vnt. ir Č. Kavaliausko – 6 saugomi fiz. vnt.

Bibliotekose kaupiami ir pildomi kraštotyros teminiai apylankai (parengti iš įvairių šaltinių, t.y. kopijų, iškarpų ir kt.). 2019 metais VB kraštotyros fonde buvo 226 kraštotyros apylankai, iš jų: personalijų apylankų – 148, kitų teminių (apie Molėtų rajono istoriją, kultūrą, meną ir pan.) apylankų – 78.

Dėmesys buvo skiriamas virtualių rubrikų: „Kraštiečiai“, „Sukaktys ir jubiliejai“, „Molėtų kraštas spaudoje“, talpinamų svetainėje www.moletai.rvb.lt, kūrimui ir pildymui. Rubrikos buvo sukurtos siekiant vartotojus supažindinti su Molėtų miesto ir rajono žymiais žmonėmis, įvykiais ir naujais dokumentais, straipsniais spaudoje apie Molėtų kraštą ir žmones. 2019 m. rubrikoje „Kraštiečiai“ sukurti 3 nauji įrašai; papildyti ir atnaujinti 42 įrašai. Iš viso yra sukurta 161 įrašas.

Skaitmeninimas. Nuo 2017 metų viešoji biblioteka įsitraukė į skaitmeninimo veiklas – pradėjo skaitmeninti viešosios bibliotekos rankraščių fonde saugomus įvairaus pobūdžio rankraštinius dokumentus: spaudinius, žymių žmonių kūrybinės veiklos dokumentai ir pan.

Iš viso viešojoje bibliotekoje suskaitmeninta 72 kultūros paveldo objektai, 2761 vaizdas, iš jų: 21 objektas, 616 vaizdų suskaitmeninti 2019 metais. Tai poeto Remigijaus Gražio rankraštyno ir rajono laikraščio „Tarybiniu keliu“ fondo dalis.

Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kraštotyros skaitykloje saugomi rankraštiniai dokumentai, didžiausią susidomėjimą kelianti krašto kultūros paveldo dalis, yra prieinama virtualioje erdvėje. Suskaitmeninti dokumentai viešinami Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje www.moletai.rvb.lt.

Kraštotyros fondo sklaida. Biblioteka pagal galimybes stengiasi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis kultūros paveldo vertybėmis.

Viešoji biblioteka minėjo kraštiečių literatų Alfonso Kavoliūno ir Benedikto Budrio gimtadienius – organizuotos parodos ir poezijos skaitymai. Daug gražių žodžių buvo pasakyta apie šias asmenybę. Savo atsiminimais apie poetus dalinosi literatai, draugai. A. Kavoliūno ir B. Budrio eiles susirinkusiems skaitė aktorius Rimvydas Kalvelis.

Jau ketvirtus metus gyvuojantis projektas „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“ (projekto vadovė N. Stančikienė) kvietė Molėtų rajono bendruomenes susipažinti su Molėtų krašto vietomis ir objektais, susijusiais su čia gimusiomis, gyvenusiomis, dirbusiomis literatūros asmenybėmis – kūrėjais ir jos puoselėtojais: kunigu, rašytoju Nikodemu Švogžliu Milžinu, prozininku, literatūros kritiku Kaziu Umbrasu, poetu, prozininku, tekstologu, vertėju Vytautu Rakausku, rašytoju Petru Tarasenska, dailininku-architektu Algimantu Umbrasu, literatu Antanu Rimvydu Kalveliu, Signataro Jono Vileišio dukra Rita Vileišyte-Bagdoniene ir kt.

Daug VB ir kaimo bibliotekose organizuojamų renginių, kurie aprašyti ataskaitos dalyse: **Renginiai** (16 p.) ir **Bibliotekos dalyvavimas projektuose ir konkursuose** (44 p.) buvo skirti kraštiečių leidinių ir kūrybos darbų pristatymui, susitikimams su savo krašto žymiais žmonėmis.

2019 metais viešojoje bibliotekoje kraštotyros tematika organizavo 12 dokumentų parodų, skirtų savo krašto žymių žmonių personalijoms.

VI. METODINĖ VEIKLA

1. Metodinės veiklos kryptys.

Viešosios bibliotekos administracija organizavo seminarus ir darbuotojų pasitarimus bei mokymus, kurių dėka buvo siekiama darbuotojų iniciatyvumo ir kūrybiškumo, didesnio rajono bibliotekų veiklos meistriškumo, paslaugų vartotojams kokybės gerinimo, laiku informuojant bibliotekų vartotojus apie naujas ir esamas paslaugas bibliotekose.

VB bibliografė Nijolė Pereckienė parengė „2019 metų žymių datų kalendorių“ ir išsiuntė el. paštu VB padaliniams.

2019 m. VB kartu su kaimo bibliotekomis dalyvavo projektuose: Nacionalinė bibliotekų savaitė, Suaugusiųjų mokymosi savaitė, akcijose: Saugesnio interneto savaitė, „Vasaros skaitymo iššūkis“. Bibliotekos darbuotojai ir aktyviausi skaitytojai džiaugėsi turininga edukacine ekskursija „Molėtiškių literatų pėdomis po Vilnių ir Kernavę“, lankėsi Širvintų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Kernavės filiale.

2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.

Per ataskaitinius metus organizuota: 6 seminarai, 5 pasitarimai.

Pirmojo šių metų seminaro pirmoje dalyje direktorė V. Raišienė pristatė projektą „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, kuriame dalyvauja ir Molėtų viešoji biblioteka. Skaitmeninio raštingumo mokymai prasidėjo kovo mėnesį visose viešosiose bibliotekose ir vyks iki 2021 m. kovo mėn.

VB direktorės pavaduotoja N. Stančikienė skaitė pranešimą tema „2018 metų bibliotekos veiklos rodikliai“. Ji apžvelgė 2018 m. bibliotekos veiklą, kuri lemia naujų bibliotekos paslaugų atsiradimą, prieinamumą rajono gyventojams ir jų plėtrą. Ji trumpai aptarė bibliotekos savišvietos, kultūrinės, edukacinės, socialinės ir laisvalaikio organizavimo funkcijų veiklas mieste ir kaime.

Kovo mėnesio seminare vyko praktinis projekto „Prisijungusi Lietuva“: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ pristatymas. Inovacijų ir ūkio skyriaus vedėja L. Balčiūnienė ir savanorė V. Janušienė pristatė Nacionalinės bibliotekos infrastruktūrinio projekto Molėtų viešojoje bibliotekoje įdiegtus programinės įrangos paketus.

Direktorė V. Raišienė pristatė Molėtų krašto muziejaus projektą „Įdomiausių Molėtų krašto vietovardžių TOP 10“. Projekto autorė Molėtų krašto muziejaus direktorė V. Kazlienė parengė Molėtų rajono vietovardžių sąrašą, kurį gavo viešoji ir visos kaimo bibliotekos. Šio sąrašo sudarytojų tikslas – plėsti savo mikrorajono vietovardžių aprašus: rinkti, pildyti ir įrašyti naujus vietovardžių pavadinimus.

Direktorės pavaduotoja N. Stančikienė kalbėjo apie Lietuvos nacionalinę bibliotekų savaitę, kuri vyks balandžio 23–29 dienomis visose šalies bibliotekose.

Gegužės mėnesį direktorės pavaduotoja N. Stančikienė supažindino su akcijos „Skaitymo iššūkis“ taisyklėmis ir pakvietė visas bibliotekas dalyvauti šiame projekte.

Direktorė V. Raišienė pasidalino įdomesnėmis įžvalgomis iš tarptautinės bibliotekininkų bendruomenės konferencijos „Pokyčių evoliucija bibliotekose: (DI) ir (EI)“. Daugiausia ji pasakojo įspūdžius po prof. habil. dr. Adolfo Laimučio Telksnio, Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos fakulteto dėstytojo pranešimo „Robotai humanoidai, dirbtinis intelektas ir bibliotekos“.

Spalio mėnesį savo veiklą pristatė UAB „Finansinių sprendimų agentūra“, kuri vykdo švietėjiškus projektus visoje Lietuvoje, tokiu būdu suteikdama aktualią informaciją kiekvienam piliečiui apie pasikeitimus šalyje, padėdama atsakyti į pagrindinius finansinio saugumo bei finansinės ateities klausimus.

Gruodžio mėnesį vyko seminaras „Į savo rūpesčius įterpk ir džiaugsmą“, kuriame dalyvavo bibliotekų ir bendruomenių atstovai, partneriai. Rajono mero patarėjas V. Stundys ir Molėtų savivaldybės kultūros ir švietimo skyriaus vedėjas G. Matkevičius apžvelgė bibliotekų veiklas ir jų reikšmę bendruomenėms. Taip pat dėkojo bibliotekoje dirbantiems žmonėms, nuo kurių darbo priklauso bendra bibliotekos sėkmė.

2019 metais viešosios bibliotekos darbuotojų pasitarimuose buvo svarstomi šie klausimai:

- renginių organizavimas,
- bibliotekos paslaugų kokybės gerinimas,
- darbuotojų kvalifikacijos kėlimas,
- projektų rengimas ir dalyvavimas įvairiuose konkursuose,
- bibliotekos naujų dokumentų rengimas.
- pagrindinius kraštotyros darbo reikalavimai.

Praktinės metodinės pagalbos teikimas kaimo filialuose.

2019 m. į kaimo bibliotekas išvykta 5 kartus, aplankyta 13 bibliotekų. Į išvykas dažniausiai vyko direktorė V. Raišienė, direktorės pavaduotoja N. Stančikienė, kompiuterių priežiūros specialistas A. Balanda. Išvykų tikslas – geriau įsigilinti į bibliotekose esamas problemas, numatyti

priemonės joms spręsti. Išvykos buvo skirtos darbo patikrai, konsultacijoms ir praktinei pagalbai vietoje. Tris kartus viešosios bibliotekos specialistai vyko į Elvyros Satkūnaitės kaimo biblioteką – padėjo bibliotekai grįžti į nuolatinės suremontuotas patalpas Alantos dvaro pagrindiniame pastate. Buvo reikalinga didelė viešosios bibliotekos darbuotojų pagalba, tiek perkraustant dokumentų fondus, inventorių, tiek suteikiant praktinę pagalbą bibliotekininkėms dokumentų fondų formavimo, susstatymo ir tvarkymo klausimais.

VII. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

2019 metais viešoji biblioteka dalyvavo tyrime Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės skyriaus vykdytame tyrime „Lietuvos viešųjų bibliotekų darbuotojai“.

Nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos užsakymu „Kantar“ atliko visose Lietuvos viešosiose bibliotekose vartotojų apklausą, skirtą viešosios interneto prieigos poveikio vertinimui. Molėtų viešoji biblioteka skatino lankytojus dalyvauti apklausoje, siekiant ištirti vartotojų nuomonę apie bibliotekas bei naudojimosi internetu įpročius bei įgūdžius, bendrą požiūrį į biblioteką.

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešajai bibliotekai pateikta informacija apie mūsų viešosios bibliotekos prieinamumą.

Bibliotekos dalyvavimas projektuose ir konkursuose.

Ataskaitiniais metais VB ir kaimo bibliotekos dalyvavo įvairiuose konkursuose ir vykdė 5 projektus.

2019 metais viešoji biblioteka tęsė projektą „**Molėtų rajono literatūriniai tiltai**“ (projekto vadovas – Nijolė Stančikienė), kurį dalinai rėmė Lietuvos kultūros taryba. Projektas atgaivino literatūrinę Molėtų krašto istoriją ir nutiesė „gyvus“ literatūrinius tiltus tarp rajono bendruomenių, jų narius įtraukiant į kūrybinį procesą ir dialogą su kūrėjais bei kitų bendruomenių nariais.

Šis projektas vyko trimis lygmenimis:

- buvo tęsiamas bendruomenių narių supažindinimas su literatūriniais Molėtų rajono objektais. Įvyko 9 edukacinės, pažintinės literatūrinės kelionės – Molėtų rajono Alantos, Girsteitiškio, Mindūnų, Inturkės, Bijutiškio, Dapkūniškių, Balninkų kaimuose bei Labanore (Švenčionių r.) ir Kernavėje (Širvintų r.).

- sukurtas ir pristatytas naujas kultūros produktas – literatūrinis audiogidas – pasivaikščiojimas po buvusio Girsteitiškio (Molėtų r.) dvaro vietas per Vasario 16-osios Nepriklausomybės signataro Jono Vileišio dukros Ritos Vileišytės-Bagdonienės prisiminimus.

- parengta ir išleista aktoriaus, dailininko, literato Antano Rimvydo Kalvelio jubiliejinė (80 metų) kūrybos knyga, kurios pristatymai vyko kaimo bibliotekose.

- vyko nauji kūrybiniai susitikimai, pažintys su krašto literatūros asmenybėmis ir jų darbais: poetu Vytautu Kaziela, poete Virginija Žvarėlaite, rašytoju, poetu Alvydu Šlepiku, fotomenininke Audreole Pažereckaite-Pivore, poetu, režisieriumi, bardu Mindaugu Valiuku, aktoriu Rimvydu Kalveliu. Organizuoti 5 literatūriniai susitikimai, pokalbiai, vakarai Molėtuose ir jo rajone – Verbiškėse, Suginčiuose, Inturkėje, pasirūpinant kitų kaimų gyventojų galimybėmis dalyvauti renginiuose.

- bendruomenių nariai, aplankę rajono literatūrinius objektus, savo patirtis, kilusias idėjas, objektų, su kuriais susipažino, interpretacijas galėjo įgyvendinti kaimo bendruomenėse vykstančiose kūrybinėse: tapybos tušu, akvarele, keramikos, menine tekstile, kūrybos rašymo dirbtuvėse, kurias vedė, patirtimi dalinosi ir kūrybines idėjas atskleisti padėjo vietos ir profesionalūs menininkai, literatai, dailininkai, keramikai, režisieriai. Organizuotos 5 kūrybinės dirbtuvės.

Literatūriniai krašto objektai atgimė rajono gyventojų darbuose, jų interpretacijose ir visuomenei leido iš naujo susipažinti su krašto literatūros istorija. Po rajono kaimo bendruomenės keliavo kilnojamoji fotonuotraukų paroda „Molėtų rajono literatūriniai tiltai“, dailininko Rimvydo Kalvelio tapybos darbų paroda, sukurta pastovi ekspozicija Girsteitiškyje (Molėtų r.), kuri pasakoja apie signataro Jono Vileišio šeimą ir jo dvarą. Sukurti ir išleisti literatūrinių objektų atvirukai.

Projektas **„Knygų koncertai Molėtų bibliotekoje“** (projekto vadovas – Audronė Čepkauskaitė) tęsė jau antrus metus vykstančių skaitymo skatinimo renginių – Knygų koncertų – ciklą. Knygų koncertai yra jaukus kamerinis renginys vykstantis bibliotekos Abonemente, tarp knygų. Bibliotekos svečiai jaunimo mėgstami muzikantai (Junior a, Lukas Norkūnas, Migloko ir kt.) kalbėjosi su susirinkusiais apie knygas, kurios jiems padarė įtaką, ir šiek tiek pagroja akustiškai. Knygų koncertų tikslas – skatinti pokalbį apie knygas ir skaitymo patirtį, kartu tyrinėti, kaip knygos, ypač perskaitytos ankstyvoje jaunystėje, formuoja kuriantį žmogų, atskleisti knygų ir malonumo, knygų ir džiaugsmo ryšį.

Projektas – **Neformalios jaunimo grupės iniciatyva** (projekto vadovas – Janina Vyšniauskienė), kurį finansavo Molėtų rajono savivaldybės administracija, buvo skirtas mokiniam, kurie po pamokų leidžia laisvalaikį bibliotekoje. Jaunimas su dideliu susidomėjimu dalyvavo kūrybiniuose užsiėmimuose, edukacinėje programoje „Odininko dirbtuvės“, kuri vyko tradicinių amatų centre „Meniškas kaimas“.

VB ir kaimo bibliotekos 20-tą kartą dalyvavo Šiaurės šalių asociacijų "Norden" federacijos kuriamame projekte **Šiaurės šalių bibliotekų savaitė „Šventės šiaurės šalyse“**, kuriuo siekiama skatinti skaitymą, domėjimąsi Šiaurės šalių literatūra ir propaguoti švietimo idealus Šiaurės bei Baltijos šalyse ir kaimyniniuose regionuose.

Viešoji biblioteka ir kaimo filialai dalyvavo iniciatyvoje **„Skaitymo iššūkis“**, kurį koordinavo Lietuvos apskričių viešosios bibliotekos. Šia iniciatyva buvo siekiama skatinti

visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, susidomėjimą knygomis, dalytis informacija apie vertingą literatūrą bei propaguoti skaitymą kaip laisvalaikio pomėgį.

Viešojo ir 7 kaimo bibliotekos teikė reikalavimus atitinkančią paraišką Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekai ir gavo dovanų – Metų knygos rinkimuose dalyvavusių knygų komplektus.

Viešojo biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos projekte „Knygos šventė (literatūriniai tiltai Utenos regione)“ ir Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekte „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“.

Kaimo bibliotekos labai aktyviai dalyvavo projektuose, kuriuos vykdė kaimo bendruomenių centrai, bendrojo lavinimo mokyklos.

VIII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius

2019 metais VB ir kaimo filialuose dirbo 48 darbuotojai (2018 m. – 48). Iš jų: VB – 24, kaimo bibliotekose – 24. Profesionalūs bibliotekininkai – 41. Iš jų: VB – 17, kaimo bibliotekose – 24.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną, skaičius:

- SVB – 17. Iš jų: VB – 2, kaimo bibliotekose – 15.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas (skaičius ir proc. nuo visų profesionalių bibliotekininkų skaičiaus).

Su aukštesniu:

- SVB – 22 (53%)
- VB – 11 (26 %)
- kaimo bibliotekose – 11 (26%)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 6 (14%)
- VB – 6 (14%)
- kaimo bibliotekose – 0 (0%)

Su aukštesniu:

- SVB – 16 (39%)
- VB – 6 (15%)
- kaimo bibliotekose – 10 (24%)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 7 (17%)
- VB – 5 (12%)
- kaimo bibliotekose – 2 (5%)

Su kitu:

- SVB – 3 (7%)
- VB – 0
- kaimo bibliotekose – 3 (7%)

2019 metais profesionalių bibliotekininkų kaitos VB ir kaimo bibliotekose nevyko.

2. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.

2019 metais VB darbuotojai kvalifikaciją kėlė įvairiuose kursuose, stažuotėse, seminaruose. Iš viso kvalifikaciją kėlė 41 darbuotojas (2018 m. – 39), iš jų: 19 VB ir 22 kaimo bibliotekininkai 122 kartus (2018 m. – 160).

Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos specialistų parengtose mokymų 6 programose: „Skaitymo skatinimo programos ir knygų klubai skirtingoms amžiaus grupėms“, „Pažintis su vaizdo redaktoriumi – atviro kodo programa OPENSHOT. Nuotraukų filmo kūrimas“, „LIBIS analizinės bibliografijos posistemis“, „Bibliotekininkystės pradžiamokslis“, „Projektų rengimas. Praktika“, „Rankraščių fondų tvarkymas ir katalogavimas“ spalio ir lapkričio mėnesiais dalyvavo 53 bibliotekininkai.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotame seminare „SEO fundamentals: optimizavimo paieškos sistemoms pagrindai“ dalyvavo vyriausioji bibliotekininkė A. Čepkauskaitė.

Inovacijų ir ūkio skyriaus vedėja L. Balčiūnienė, atsakinga už viešųjų pirkimų organizavimą, dalyvavo mokymuose „Viešųjų pirkimų vykdymas CVP IS priemonėmis“ ir „Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo geroji praktika: pirkimų vykdymo efektyvumo strategija“.

Kovo 7-8 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo Europos Sąjungos informacijos tinklo Lietuvoje koordinaciniame susitikime, o kovo 15 d. projekto „Švietimui ir gerovei skirtų šeimos skaitmeninių veiklų centrų sukūrimas Rytų Aukštaitijoje ir Pietų Latgaloje“ baigiamojoje konferencijoje, kuri vyko Kauno Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos Parko padalinyje. Balandžio 4 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos Visuotiniame asociacijos narių susirinkime, kuris vyko Marijampolės Petro Kriaučiūno viešojoje bibliotekoje, o gegužės 27 d. – Tarptautinėje bibliotekininkų bendruomenės konferencijoje „Pokyčių evoliucija bibliotekoje: (DI) ir (EI). Lapkričio 15 d. direktorė V. Raišienė dalyvavo dvidešimtosios Suaugusiųjų mokymosi savaitės „Mokymosi pasaulis laukia. Keliaukim!“ atidarymo konferencijoje, o gruodžio 6 d. – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir savivaldybių viešųjų bibliotekų vadovų seminare.

Kovo 28 d. Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje 13 Molėtų VB ir kaimo bibliotekų specialistų dalyvavo informaciniame renginyje lektoriams, dalyvaujantiems projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ mokymo programose.

Birželio 7 d. ir spalio 25 d. Molėtų viešojoje bibliotekoje vyko vietos bendruomenių skaitmeninių lyderių ir skaitmeninių konsultantų ir bibliotekininkų mokymai pagal projektą "Prisijungusi Lietuva", kurį organizavo UAB „Baltijos kompiuterių akademija“ ir asociacija „Viešieji interneto prieigos taškai“. Lektorės V. Kunčinienė ir N. Matkevičienė.

Rugsėjo 9 d. Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje vyko seminaras „Ankstyvasis skaitymas: teorija ir praktika“, kuriame dalyvavo Vartotojų aptarnavimo skyriaus vyriausioji bibliotekininkė D. Gaivelienė ir E. Satkūnaitės bibliotekos bibliotekininkė R. Krivičienė.

Rugsėjo 11-12 d. Girsteitiškio kaimo bibliotekininkė J. Andrikonienė dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos organizuotame kvalifikaciniame vizite į Latvijos viešąsias bibliotekas.

Spalio 9 d. tarptautinėje konferencijoje „Vaizdų kalba vaikų literatūroje“, kurią organizavo Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriumi, vykdydami LR Kultūros ministerijos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos patvirtintą Skaitymo skatinimo programą, dalyvavo Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja J. Vyšniauskienė.

Kovo 21 d. ir lapkričio 19 d. direktorė V. Raišienė ir pavaduotoja N. Stančikienė dalyvavo Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstiniuose posėdžiuose, kurie vyko Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje ir Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Gruodžio 2 d. Lietuvos bibliotekininkų draugija, Vilniaus universiteto Komunikacijos ir Filosofijos fakultetai organizavo jau tradicine tapusią konferenciją „Biržiškos skaitymai 2019“. Šių metų konferencijos tema – „Bibliotekininkas – edukatorius: vaidmenys, kompetencijos ir paslaugų perspektyvos“. Renginyje dalyvavo direktorės pavaduotoja N. Stančikienė ir Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja J. Vyšniauskienė.

2019 m. kovo ir balandžio mėn. VšĮ „Darnaus vystymo projektai“ vykdant projektą „Vyresni darbingo amžiaus asmenys – aktyvūs visuomeniniame gyvenime ir darbo rinkoje“ viešojoje bibliotekoje vyko iniciatyvos ir verslumo mokymai, kuriais buvo siekiama projekto dalyviams suteikti gebėjimų identifikuoti esamas asmenines, profesines ir verslo galimybes, projektų valdymo, veiksmingo atstovavimo, derėjimosi ir sugebėjimo dirbti savarankiškai bei komandose įgūdžių, labiau motyvuoti ir skatinti siekti išsikeltų tikslų. Šiuose mokymuose iš viso dalyvavo 65 dalyviai iš Molėtų, iš jų – 26 bibliotekininkai.

Darbuotojai, dalyvavę įvairiuose forumuose, konferencijose ir seminaruose, išklausytą informaciją darbuotojų pasitarimų metu perteikė kolegoms.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai.

Vartotojų skaičius 1 bibliotekininkui:

- SVB – 129 vartotojai,
- VB – 105 vartotojai,
- kaimo filialuose – 146.

Lankytojų skaičius 1 bibliotekininkui:

- SVB – 3551,
- VB – 2566,
- kaimo bibliotekose – 4248.

Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) 1 bibliotekininkui:

- SVB – 3877,
- VB – 2627,
- kaimo bibliotekose – 4763.

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė.

2019 metais visos SVB tinklo bibliotekos dirbo patenkinamos būklės patalpose. Buvo tęsiamas pastato, kuriame veikė Videniškių biblioteka, remontas, o Elvyros Satkūnaitės biblioteka grįžo į suremontuotas patalpas Alantos dvaro pastate. Avarinės būklės patalpų nebuvo.

Žiemos sezono metu buvo šildomos visos kaimo bibliotekos, iš jų Sidabrinių, Skudutiškio, Žalvarių ir Žaugėdų bibliotekos šildomos elektriniais šildytuvais.

2019 metų pabaigoje telefono ryšį turėjo VB (5 telefonus) ir 1 kaimo biblioteka, t.y. 4 % kaimo bibliotekų turėjo telefonus. Kitos bibliotekos, esančios bendrojo lavinimo mokyklos patalpose, naudojami mokyklų bendruomenei priklausančiais telefonais.

Bendras bibliotekų patalpų plotas (m²) iš viso:

- SVB – 2983,
- VB – 910,
- kaimo bibliotekose – 2073.

Bendro bibliotekų ploto tenka 1 gyventojui – 0,171 m².

Iš jų naudingas:

- SVB – 2496,
- VB – 782,
- kaimo bibliotekose – 1714.

Lentynų apskaita.

Viso fondo lentynų metrais skaičius:

- SVB – 3342,

- VB – 795,
- kaimo bibliotekose – 2547.

Iš jų atviro fondo:

- SVB – 3297,
- VB – 795,
- kaimo bibliotekose – 2502.

2. Techninis aprūpinimas.

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius:

- SVB – 131,
- VB – 36,
- kaimo bibliotekose – 95.

Kompiuterių naudojimas: skirta vartotojams – 87, darbuotojams – 44.

Projektorių skaičius: 3; Spausdintuvų skaičius: 4.

Dauginimo priemonių skaičius (tame skaičiuje daugiafunkciniai įrenginiai):

- SVB – 27, iš jų:
- VB – 3 ,
- Kaimo bibliotekose – 24 daugiafunkciniai įrenginiai.

2019 metais turtas, gautas iš Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, bet neįtrauktas į viešosios bibliotekos ilgalaikio turto apskaitą:

- stacionarūs kompiuteriai (HP ProOne 440 G4 23.8“ All-in-One Business PC), 13 vnt.
- liečiamas terminalas (ASUS Z272SDT-BA020R), 1 vnt.,
- multifunkcinis spausdintuvas (Triumph-Adler P-3527w MFP), 2 vnt.,
- projektorius (ViewSonic PJD7828HDL), 2 vnt.,
- stacionarus kompiuteris, 1 vnt.,
- grafinė planšetė, 1 vnt.,
- negatyvų ir nuotraukų skeneris, 1 vnt.,
- rašalinis spausdintuvas, 1 vnt.,
- darbo stotis, 1 vnt.,
- darbo stotis su priedais, 1 vnt.,
- planšetinis kompiuteris, 2 vnt.,
- edukaciniai dronai, 2 vnt.,
- 360 laipsnių kameros Samsung Gear 360, vnt. 1 vnt.,
- WEB tipo FHD kameros su transliacijų (streaming) funkcija Logitech HD Pro

Webcam C920, 1 vnt.

X. FINANSAVIMAS

1. Pajamos ir finansavimas.

Gauta lėšų – 494187,99 Eur.

Bibliotekos steigėjo ir valstybės biudžeto lėšos – 483627,00 Eur.

Iš jų:

Rajono savivaldybės administracijos lėšos – 453373,00 Eur.

Iš jų:

- darbuotojų atlyginimams (be mokesčių) – 415400 Eur,
- dokumentų įsigijimui – 10300,00 Eur,
- kompiuterinės įrangos palaikymui – 5749,00 Eur,
- kitoms išlaidoms – 37051,00 Eur.

LR Valstybės biudžeto lėšos (dokumentų įsigijimui) – 15127,00 Eur.

Lėšos, gautos už mokamas paslaugas – 1953,22 Eur.

Lėšos iš juridinių ir fizinių asmenų (parama, gauta iš 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio, pervesto į VB sąskaitą, ES lėšos, leidyklų, įvairių organizacijų ir įstaigų ir pavienių asmenų, kraštiečių parama) – 687,77 Eur.

Lėšos, gautos pilnam ar daliniam projektų, programų finansavimui – 7920,00 Eur.

2. Išlaidos.

Išlaidų iš viso – 493586,18 Eur.

Iš jų:

- darbo užmokesčiui – 415400,00 Eur,
- dokumentams įsigyti – 25432,17 Eur.

Iš jų:

- knygoms – 15212,73 Eur,
- periodikos prenumeratai – 10219,44 Eur,
- elektroniniams dokumentams – 0 Eur,
- neelektroniniams (kitiems) – 0 Eur,
- automatizacijai: kompiuterinei, programinei įrangai; jos palaikymui, ir kt. – 5749 Eur,
- kitos išlaidos – 47005,01 Eur., iš jų: socialinis draudimas – 7485,00 Eur.

IŠVADOS

2019 metais bibliotekose buvo siekiama geresnės kultūros ir informacijos paslaugų kokybės, į veiklas pritraukiamos bendruomenės, skatinama žmonės burtis bibliotekose kūrybiškoms ir švietėjiškoms veikloms, atrasti bendraminčius.

Bibliotekos iškeltiems uždaviniams ir veiklai vykdyti savivaldybė skyrė 453373,00 Eur. Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 15127,00 Eur. Už mokamas bibliotekos paslaugas surinkta 1953,22 Eur. Nuoširdžiai dėkojame visiems, paskyrusiems 2% pajamų mokesčio bibliotekai.

Viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojosi 30% Molėtų rajono gyventojų. Jiems išduota 158996 dokumentai. 2019 metais viešojoje ir kaimo bibliotekose apsilankė 145593 lankytojai.

Viešosios ir kaimo bibliotekų dokumentų fondai pasipildė 10990 fiz. vnt. dokumentų, 1306 naujais pavadinimais. Paramos būdu gauta 2398 fiz. vnt. dokumentų, 647 naujais pavadinimais.

Bibliotekų lankytojai ne tik mieste, bet ir kaime (ir net iš savo asmeninių kompiuterių) galėjo nemokamai naudotis CD-ROM (anglų kalbos mokymosi, geografijos ir kitomis temomis) įrenginiais ir bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis: EBSCO Publishing (10 DB) – visateksčių straipsnių duomenų baze, muzikos duomenų baze „NAXOS Music Library“, teisės aktų duomenų baze „INFOLEX“ ir DB „Vyturys“.

2019 metais visose (24) kaimo bibliotekose veikė viešieji interneto prieigos taškai. Bibliotekos aktyviai įsijungė į projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, vykdė veiklas ir skaitmeninio raštingumo mokymus.

Dalyvaujant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendinamame projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, atnaujintos kompiuterizuotos darbo vietos viešosios ir Alantos kaimo bibliotekų vartotojams.

Bendradarbiaujant su kultūros, švietimo ir kitomis rajono įstaigomis bei visuomeninėmis organizacijomis, kraštiečiais, surengta įvairių ir įdomių susitikimų, parodų, knygų pristatymų.

Vykdyti 5 projektai, kurių metu organizuota daug renginių: seminarų, edukacinių kelionių, kūrybinių užsiėmimų, susitikimų su Lietuvos ir Molėtų krašto kultūros ir literatūros kūrėjais, puoselėtojais. Projektus finansavo Molėtų rajono savivaldybė ir Lietuvos kultūros taryba.

2019 metais bibliotekos darbuotojai aktyviai dalyvavo įvairiuose tobulinimosi kursuose, seminaruose, konferencijose, rašė ir vykdė projektus, gerino informacijos sklaidą, analizavo vartotojų informacinius poreikius.

Tolesni veiklos uždaviniai:

- Didinti bibliotekos teikiamų paslaugų prieinamumą visiems krašto žmonėms, gerinti paslaugų kokybę ir jų viešinimą.
- Nuolat bendradarbiauti su rajono kultūros, švietimo ir kitomis įstaigomis, kuriant ir įgyvendinant kaimo kultūros modelį.
- Dalyvauti projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, atnaujinti įrangą 23 kaimo bibliotekose ir ją sėkmingai naudoti gyventojų mokymams ir kitoms veikloms.
- Pritraukti naujus vartotojus. Aktyvinti knygnešystę ne tik kaimuose, bet ir Molėtų mieste.
- Vykdyti apklausas, tirti bibliotekų teikiamų paslaugų kokybę ir vartotojų pasitenkinimą

ATASKAITĄ PARENGĖ:
Nijolė Stančikienė
direktorės pavaduotoja
tel. 8-383-51695
el. p. biblioteka@moletai.rvb.lt